

İçindekiler

Düşünce

- 3 Li-derkenar: *Duygusallık mı, Olgunluk mu, Yoksa Her İkisi De Mi?*
CHUCK FAROE

Kitap

- 5 Tanrı'ya İnanıyor musun? Sahi mi? İnanmanın Sebepleri Nedir?
KEN WIEST

Tarih

- 14 Francis A. Schaeffer ve L'Abri
DAVID PORTER

Hizmet

- 20 Bir Kilise Kurma Stratejisi
BİR KİLİSE KURMA HEYETİ

Kaynak

- 26 Cennet: *Asıl Memleketimiz*
J.M. DIENER

Giriş

Hakkımızda

e-manet Türkiye’de hazırlanarak Türk kilise önderlerine ücretsiz olarak gönderilen üç aylık e-posta Kutsal Kitap ve tanrıbilim dergisidir.

e-manet, 2. Timoteos 2:2’deki sürecin gerçekleşmesine araç olmayı amaçlamaktadır. Yarının önderlerini donatacak olan bugünkü Türk kilise önderlerinin donatılmasına katkıda bulunmak istiyoruz.

Bu derginin iki ana hedefi vardır: olgunlaşma ve hizmet.

Dergide benimsenen iki temel değer vardır: üstün nitelikli içerik ve okuyucuların yararı.

Kilise önderlerinin eleştirel düşünme, düşüncelerini net bir biçimde belirtme ve farklı görüşleri sevgiyle hoş görmenin yanı sıra, Kutsal Yazılar’a göre değerlendirme kapasitelerini geliştirmeleri can alıcı önem taşır. Bu derginin böyle bir gelişim sürecine yarayacak yapıcı bir ortam sağlayacağını umuyoruz. **e-manet**’in yararlı olması için tepkilerinizi, isteklerinizi ve eleştirilerinizi bildirmeniz gerekecektir. Bunları yazikurulu@e-manetdergi.org adresine iletebilirsiniz.

e-manet’in tüm sayılarını <http://www.e-manetdergi.org> adresli web sitemizden indirebilirsiniz. Ayrıca dergimizde yayınlanan tüm makaleleri interaktif bir dizinde bulabilirsiniz.

Telif Hakları

e-manet’te yayımlanan makalelerin ve karikatürlerin telif hakları, yazarlarına veya onları ilk yayımlayan kurum veya yayınevine aittir. Mesih imanlıları olarak telif hakları yasasını ihlâl etmek istemeyiz. **e-manet** kurulunun aldığı yayın izinleri, makalelerin ve karikatürlerin başka yerlerde (web siteleri dahil), yayımlanmasını kapsamayabilir. İzin nereden alınması gerektiğini öğrenmek için bize yazikurulu@e-manetdergi.org e-posta adresinden ulaşabilirsiniz.

Li-derkenar

Duygusallık mı, Ruhsal Olgunluk mu, Yoksa Her İkisi de mi?

Chuck Faroe

Bugünkü konumuz duygusallık. Duygusallıktır ki, genelde marifet değil, zaaf sayılmaktadır.

Nitekim çoğumuz şu veya bu durumda, "Duygusallığa kapılma, biraz mantıklı ol!" gibi bir cümle hem duymuş hem de kullanmışızdır.

Duygusallığın bu kötü şöhretini İnternet'te biraz araştırdım. Çeşitli sitelerden derlenen aşağıdaki duygusallık yorumlarını birlikte okuyalım...

"Duygusallık denen bu illeti insanın kendi mantığı ile önleyip yok etmesi veya sabitleştirmesi gerekir."

"Hepimiz duygusallık ilacıyla aptal bir makineye dönüştürüldük!"

"Duygusallık dünyada milyarlarca insanı etkisi altına almış bir cahiliye kültürüdür."

"Olgun insan, duygularına esir olmayan, ters durumlara derhal yenilmeyen kişidir."

Bu hükümlere göre duygusallık bizi aptala dönüştüren, mantık, medeniyet ve olgunluğa aykırı bir hastalıktır.

Tabii ki aşırı duygusallık insanları birçok durumda sorumsuzca ve zararlı davranışlara itebilir. Bu, su götürmez bir gerçektir. Ama aynı zamanda bizi yaratan Rabbimiz bize yalnızca zihinlerimizi vermedi. Duygusal varlıklar olarak da bizi yarattı.

Son yıllarda yapılan araştırmalara bakılırsa, mantık ile duyguların esasında birbiriyle çelişen olaylar olduğu düşüncesi eski geçerliliğini kaybetmektedir. Önde gelen nörolog Antonio Damasio duygu ile mantığın *işbirliği* yaptıklarını şöyle vurgular: "En iyi durumlarda, mantığın imkânlarından yararlanmamız için duygular bize hangi yöne bakmamız gerektiğini ve kararlaştırma sürecinin neresinde olduğumuzu gösterir."¹

"Bizi yaratan Rabbimiz bize yalnızca zihinlerimizi vermedi. Duygusal varlıklar olarak da bizi yarattı."

Artık "duygusallık" deyip geçmemeliyiz!

Robert C. Roberts adlı bir düşünür, duygularımızı Kutsal Kitap açısından inceleyerek şu ilginç sonuçlara varmıştır:

Duygularımız önemlidir: Doğru anlamda sevinçli, minnettar, ümitli, esenlikli ve merhametli olmak kurtulmuş, kutsallaştırılmakta ve dönüştürülmekte olan imanlının bir belirtisidir.

Bazı duyguları duyumsamamız emredilebilir: Sözelimi Pavlus sadece sözle değil, yürekten şükretmemizi ve Rab'de sevinmemizi buyurur (1Se. 5:18 ve Flp. 4:4).

Duygular lütuf anlayışımızla biçimlendirilebilir: Hristiyanların olgun ve ruhsal olduklarını gösteren duygular Kutsal Kitap'ın ilahiyat öğretilerine dayalıdır.

Roberts son derece önemli bir başka gözlemde de bulunur: **Duygularımız önemseydiğimiz konuları nasıl algıladığımızı yansıtır.**

Basit bir örnek düşünün: Şiddetli bir dolu yağmuru bostandaki sebzeleri mahveder. Bu sebzeleri yetiştirmek için çok emek harcayan bostan sahibi derin bir üzüntü duyar. Dolmuşla geçerken bostanın halini gören bir kişi belki "Yazık olmuş" deyip az sonra unuttur. Ama farz edelim ki, bu bostan zamanında hırsızla komşudan çalınmıştır. Eski bostan sahibi olan komşu bakıp "İlahi yargı işte!" diye düşünerek tatmin veya sevinç bile duyabilir.

Bostan aynı, zarar aynı ama duygular farklı farklıdır. Kaldı ki, önemseydiğimiz bir konu ve o konuyu belirli bir durumda algılayışımız duygularımızı belirler.²

O zaman duygularımızda *anlayışımız* önemlidir. İsa Mesih öğrencilerine Yeruşalim'de öleceğini ve üç gün sonra dirileceğini söyledi. Petrus bunu ilk sefer duyunca kızdı ve İsa'yı azarladı! İkinci defa aynı mesajı duyunca öğrenciler "çok kederlendiler" (bkz. Matta 16:19-22 ve 17:22-23). Öğrenciler İsa'yı sevdiler. Ama Mesih'in misyonunu henüz anlamamışlardı. Üstelik İsa, "dirileceğim" deyince, niye kızmışlar veya kederlenmişlerdi? Çünkü İsa'yı önemseyen ama anlayıştan yoksun kişiler olarak bu durumu zafer değil, bir yenilgi olarak algılamışlardı.

Başka bir örnek düşünelim. Birçok kent, İsa'nın bütün şaşılması mucizelerine rağmen, tövbe etmedi. İsa bu kentleri azarladı. Ama bu durumda İsa, "Beceremedim!" veya "Bu insanlar bana saygı göstermiyorlar!" diye hayıflanmadı. Baba'ya *şükretti*. Çünkü önemseydiği konu, Baba'nın yüceliği idi. Bu durumun da Baba'nın hikmetli takdirine bağlı olduğunu anladığı için sevinerek şükretti (bkz. Matta 11:20-30).

Duygusal olup olmamız söz konusu değil. Duygusal varlıklarız! Artık İsa'nın öğrencileri olarak kendimize şunu soralım: Duygularımız ruhsal hayatımız hakkında bize neleri gösterir?

Sonnotlar

¹ Antonio Damasio, *DesCartes' Error* (New York: Avon Books, 1994), xiii. "At their best, feelings point us in the proper direction, take us to the appropriate place in a decision-making space, where we may put the instruments of logic to good use."

² Robert C. Roberts, *Spiritual Emotions: A Psychology of Christian Virtues* Kindle Baskısı. (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 2007) Kindle Konu Numları 106-110. Bostan örneği Roberts'ten uyarlanmıştır.

"Hristiyanlar... düş veya hayal gücün kullanımı bir tehdit olarak görmemelidir. Harika resim dediğimiz şey 'fotografik' olan değildir: Tanrı'nın buyurduğu Eski Antlaşma'daki sanatı düşünün. En Kutsal Yer'e giren kâhinlerin giysilerinde lacivert narlar vardı. Doğada lacivert nar olmaz. Hristiyan sanatçıların kendilerini düş veya hayal gücünün tehdidi altında hissetmeleri gerekmez, çünkü onlar, hayal gücü ile 'var olan' gerçek dünya arasındaki farkı anlamak için bir temele sahiptir. Hristiyan, gerçekten özgür olan kişidir; hayal gücüne sahip olma özgürlüğü vardır. Bu da bizim mirasımızdır. Hristiyan, hayal gücüyle yıldızların ötesine ulaşabilecek kişidir."

Francis Schaeffer

< http://www.goodreads.com/author/quotes/601678.Francis_A_Schaeffer?page=2 > (26 Ağustos 2013 tarihinde erişilmiştir).

Tanrı'ya İnanıyor musun? Sahi mi? İnanmanın Sebepleri Nedir?

Ken Wiest

İnsanlar her Türk'ün Allah'a inandığını varsayar; 99% Müslüman olarak sayılan bir ülke için bu normal bir düşünce. Oysa kimileri için ateizm veya agnostisizm, Allah'a inanmaktan daha gerçekçidir. Bu insanlar belki inançlarını açıklamaktan korkarlar ve bazen Türkiye'de daha geçerli olan inancın arkasında gizlerler. Bazıları ise Allah'a inandıklarını ileri sürerler ama Allah yokmuş gibi yaşarlar. Pratikte ateistlik, hem Türkiye'de hem de dünyada ciddi bir sorundur.

Hristiyanlar inançlarını ateistlere en iyi şekilde nasıl anlatırlar? Pratikte ateistliği hayatımızdan nasıl söküp atarız? Bu makalede bu konular genel olarak incelenecektir.

Ateizmin Argümanları

Ateizmi desteklemek veya kanıtlamak için kullanılan birkaç argüman ve günümüzde bu argümanların bazı ünlü sözcüleri var. Örneğin Richard Dawkins ve son günlerde vefat eden Christopher Hitchens ateizmin bildik destekleyicilerindedir. Aşağıda ateizmi savunmak için kullanılan bazı argümanlar var; bu argümanlarla ilgili sorularımızı ve cevaplarımızı, karşıt argümanları ve ateizmin argümanlarının zayıf noktalarını da göreceksiniz.

1. Bilim savı:

"Tanrı görülmemiş, hissedilmemiş, işitilmemiş, ölçülmemiş ve O'na dokunulmamıştır. Evrende bildiğimiz her şey ölçülebilirdir. Tanrı'yla ilgili deneysel bir kanıt yoksa Tanrı yoktur. Dünyanın işleyişinin önemli faktörlerini keşfeden saygıdeğer bilim insanları Tanrı'ya inanmamışlardır; nitekim çoğu bilim insanı Tanrı'ya inanmaz. İkinci olarak, bilim ile inanç birbirine karşıttır. Biri akla dayanır, ötekinde aklın rolü yoktur. Günümüzün toplumuna ayak uydurmak istiyorsak Tanrı'ya değil, bilime inanmamız lazımdır."

"Hristiyanlar bilimi içten desteklerler, çünkü rasyonel, düzenli ve istikrarlı evreni yaratan rasyonel, güçlü Tanrı'ya inanan kişiler, evreni ayrıntılı bir şekilde incelemeyi çok isterler."

Aslında birçok bilim insanı Tanrı'ya inanır.¹ Hristiyanlar bilimi içten desteklerler, çünkü rasyonel, düzenli ve istikrarlı evreni yaratan rasyonel, güçlü Tanrı'ya inanan kişiler, evreni ayrıntılı bir şekilde incelemeyi çok isterler. Tanrı'nın ihtişamını yansıtan evrenin ihtişamını bilmek isterler. Hristiyanlar bilimin rasyonelliğine inanırlar, çünkü evren rasyonel bir Tanrı'nın eseridir. Ayrıca bilimin gerekliliğine inanırlar, çünkü Tanrı insanı bu amaç için yarattı. Bilim sadece "Ne" sorusunu yanıtlamakla sınırlıysa da, Tanrı'nın insana verdiği

"egemen ol" görevinin değerli bir parçasıdır. Stark şunu yazmıştır: "Ben bilim insanlarının kozmolojilerine Tanrı'yı katması gerektiğini ya da imanlı olmayanların iyi bilim insanı olmadıklarını iddia etmiyorum. İddiam şudur: Bilim ve din birbiriyle uyumludur ve bilimin kökleri tanrıbilime dayanır."²

Birçok insan, Tanrı'ya inanmasa bile, bütün hakikatin bilimsel araçlarla ölçülmesi ve keşfedilmesi gerektiği inancında olan doğacılığın eksik olduğunu fark eder. Örneğin, tarihsel veriler ölçülmez; oysa hakiki olup olmadığı hakkında karar verilebilir. Tanım gereği olarak ruh olan Tanrı fiziksel bir şekilde ölçülemez. Burada önemli bir ilke vardır: Herhangi bir olayın ya da nesnenin kanıtının (yani ölçülebilen bir kanıtın) yokluğu, o olayın veya nesnenin yokluğunu kanıtlamaz. Ölçülemezlik yokluk anlamına gelmez.

Ayrıca Kutsal Kitap'taki öğretilerin, elde edebildiğimiz kanıtlarla ilişkisi vardır. Tarihsel belgeler, insanlar ve olaylar hangi metotlarla incelenip doğrulanıyorsa, Kutsal Kitap'ta geçen tarihsel olaylar da aynı şekilde incelenebilir. Ayrıca, örneğin yaratılışla ilgili anlatılar (Yar. 1 ve 2. bölümler; Mez. 19:1-6; 33:6-9; İbr. 11:3), belli bilimsel çıkarımlara yol açabilir ve bu çıkarımların dünyayla ilgili bildiklerimize uygunluğu, yani Tanrı'nın verdiği iki vahiy (Kutsal Kitap ve doğa) arasında gerçekte uyum olup olmadığı, değerlendirilebilir. Romalılar 1:18-23'e göre bu uyum vardır.

Aslında bilim alanında ateistlerin cevaplaması gereken birçok soru var. Mesela: Evrenin hassas ayara sahip düzeni nasıl açıklanabilir? Belki bir ikisi açıklanabilir ama hepsi birden

"Ölçülemezlik yokluk anlamına gelmez."

nasıl açıklanır? DNA, DNA'da kodlanmış protein bileşimi ve genetik kod gerçekte nereden çıktı? Madem evrenin bir başlangıcı var (Termodinamiğin birinci yasası bunu gerektirir) ve bir şey hiçlikten çıkamaz, başlangıçta ne vardı ve bu noktaya nasıl

geldi? Termodinamiğin ikinci yasasına göre, doğal sistemler doğal olarak düzenden kaosa geçer. Bunun ışığında evrim teorisinin gerektirdiği temel, yani kimyasal maddenin ya da canlı varlığın basitten karmaşık hale geçmesi nasıl açıklanır?

Bilim bazen deneysel veriye değil, basit bir teoriye dayanır ve bu teoriden hipotezler çıkarır. Yani bilim hep rasyonel ve deneyselliğin kraliçesi olarak ilan edilir ama aslında bu da doğru değil. Bilim kimi zaman deneysel veriye dayanmayan teoriler kullanır, çünkü bu şekilde başka veriyi açıklar.

2. Kötülük savı

"Dünyadaki kötülük ve acılar Tanrı'nın var olmadığını kanıtlar. Eğer Tanrı olsaydı kötülüğü ortadan kaldırmak için müdahale ederdi. Kötülük devam ettiğine göre Tanrı yoktur."

Kötülük, ateizm dahil bütün felsefelerin açıklaması gereken bir sorun. Bu soruna Kutsal Kitap'ın bakış açısından yaklaşılabilir. Dünyanın bu kadar kötü olması, günahın varlığı ve Tanrı'nın bir ceza olarak günahların artmasına izin vermesi ile açıklanabilir (Rom. 1:18-32). Tanrı'nın, Oğlu'nu günahlıların yerine ceza çekip ölmesi için göndermeye razı olması, O'nun acı çeken dünyayla ilgilendiğini gösterir. Ayrıca Kutsal Kitap acıların ve sıkıntıların imanlıların iyiliğini (dayanma gücünü, sebatı, hatta umudu bile arttırması açısından) ve Tanrı'yı yüceltmeyi sağladığını öğretir (Yar. 37 - 50; Rom. 5:1-5; 1Pe. 1:6-7; Yak. 1:2-5; Eyüp). Romalılar 8:28'e göre bir imanlı, Tanrı'nın tasarılarının sonsuzluğa uzandığını anlayabilir; karşılaşılan her bir kötülükten, hatta insanların iyi olarak saydığı şeylerden daha ağır basan,

bunların hepsini aşkın bir iyilik var, o da Tanrı'yla sonsuz bir paydaşlık (Rom. 8:18-30). İyilik konusundaki sınırlı anlayışıyla Tanrı'yı suçlayan ve her durumda iyi olanın ne olduğunu anladığını düşünen insanın biraz duraklaması gerekir (Eyüp'e bkz.). Amaçsız şiddetin ve acının, biz farkında olmazsak bile gerçek ve bilge bir amacı olabilir. Her şeyi bilen ve sonsuzluğa uzanan bir bakış açısı olmadan kim herhangi bir şeyin kesinlikle amaçsız olduğunu söyleyebilir?³ Plantinga'nın birkaç filozof tarafından kabul edilen bir görüşü vardır: Tanrı, yaratması mümkün gezegenler arasında bu dünyayı yarattı ve bu dünyada mümkün olan minimum kötülüğe, maksimum iyiliğe ve insanlar için maksimum özgürlüğe izin verilmiştir.⁴ Bu sözle demek istediği şudur: Tanrı eğer sadece iyilik olan ve hiç kötülük olmayan bir dünya yaratmak isteseydi yarattırdı ama insanlar robot gibi olurdu, özgürlükleri olmazdı. Dünyamız şu haliyle bu üç faktör (kötülük, iyilik ve özgürlük) açısından belirli bir dengeye sahiptir.

Bu sorun, insanları Tanrı'dan belki öne sürülen öteki sorunlardan çok daha fazla uzaklaştırır. Yine de bu sorunda insanın gururu vardır. İnsan her şeyi mükemmel ölçüde anlayamaz, uzun vadeli bir bakış açısına sahip değildir. Ayrıca kendisi de yüreği de iyi değildir. Bu kısıtlılığını kabul etmesi, bu argümanın gücünü zayıflatır. İnsanların bu konuda kullandığı argümanlarda yatan varsayımlar aslında Hristiyanlara yardımcı olabilir. Mesela, nesnel iyilik ve kötülükten bahsetmek (yani böyle bir değerlendirme yapmak) nesnel bir standarttan bahsetmek anlamına gelir. Çoğu ateist Tanrı'nın varlığı hakkında tartışırken Tanrı'nın iyi olduğunu varsayar. Bu fikir Kutsal Kitap'a uygundur.

Kötülük aslında ateistler için de bir sorundur, hatta onlar için daha ağır bir sorundur. Herhangi bir olayın ya da bir durumun kötü olduğunu söylemek için aslında yeterli felsefi temel yoktur. Çünkü bu sorular henüz cevaplanmamıştır: Tanrı yoksa iyilik ve kötülük kime, neye göre tanımlanır? Tanrı yoksa acı çekmenin anlamı var mıdır ve anlamı nedir?

“İnsanın Tanrı'nın suretinde yaratılmış olması, üstün varlığa tapınma veya onu izleme isteğini açıklar.”

3. İnsanlar kendi ihtiyaçlarını karşılamak için Tanrı'yı yarattı savı

“İnsanlık kendi açıklayamadığı veya çözemediği sorunların üstesinden gelebilmek için Tanrı'yı yarattı. Yine de insanın yarattığı Tanrı her sorunu mükemmel bir şekilde açıklamaz veya çözmez.”

Kuşkusuz insanın anlayışı ve gücü kısıtlıdır, bu yüzden insan yüreği güçlü ve üstün şeylere tapınmaya meyillidir. Çok az insan bu kısıtlılıkla uzun bir süre yaşayabilir. İnsanlar bu sorunların üstesinde gelmeye çalışır. Romalılar 1:18-23'te anlatılan putperestlik, kısmen bu kısıtlılığı aşma isteğine bağlıdır. Bu ayetlere göre, putperestliğin en azından bir sebebi Tanrı gerçeğini reddetmektir. Ancak reddetmek, doğada ve Kutsal Yazılarda açıklanan Tanrı'nın olmadığını kanıtlayamaz.

İnsanın Tanrı'nın suretinde yaratılmış olması, üstün varlığa tapınma veya onu izleme isteğini açıklar. Kutsal Kitap'ta açıklanan Tanrı, halkın isteklerini her zaman yerine getiren bir peri değildir. Yani gerçekte Tanrı ile insanların “uydurduğu” Tanrı arasında büyük fark var. İnsanın tercih ettiği veya akla getirdiği Tanrı, büyük ihtimalle kutsal, günaha karşı öfkeli, adil, üçlü birliğe sahip ve insanın tam bağlılığını, güvenini ve itaatini talep eden bir tanrı olmazdı.

“Hristiyanlar için Tanrı’yu tam olarak tanımamak veya Tanrı’nın özü hakkında bazı şeyleri eksiksizce bilmemek bir sorun veya eksiklik değildir ve Hristiyanlar da bunu ifade etmekten korkmamalıdır.”

4. Mantık savı

“Hristiyanlığın Tanrısı mantıksız ve tutarsız; kendisi hem bir hem de üç, hem sevecen hem de öfkeli. Akla aykırı bir şeye inanmamamız gerekir.”

Amin, bu tamamen doğru; akla aykırı bir şeye inanmamamız gerekiyor. Tutarsız ve irrasyonel fikirleri kabul etmememiz gerekir. İmanlılar sadece “inanarak” yanlış bir şeyi

doğru kılamazlar. Gerçek dışı herhangi bir şeyi reddetmeliyiz. Tanrı’nın özü veya vahyetmediği herhangi bir şey sır kalır insanlar için. Hristiyanlar için Tanrı’yu tam olarak tanımamak veya Tanrı’nın özü hakkında bazı şeyleri eksiksizce bilmemek bir sorun veya eksiklik değildir ve Hristiyanlar da bunu ifade etmekten korkmamalıdır. Yine de “sır” kavramı mantıksızca veya saçmalığı doğrulamak üzere kullanılmamalıdır. İnsanlar kendilerinin yaratılan olduklarını, yaradan olmadıklarını kavrayabilirlerse, bu konu aslında sorun olmayacak. Üçlü Birlik ve sorun olarak öne sürülen çeşitli başlıklarla ilgili açıklamalar içeren kitaplar vardır. Burada sadece şunu söyleyelim: Üçlü Birlik bir mantık hatası değildir; nitekim Üçlü Birlik konusu bazı felsefi sorunları iyice açıklar.⁵

5. İlahi vahiyler savı

“Kutsal yazıların birden fazla olması ‘tek’ bir Tanrı’nın olmadığı anlamına gelmeli. Tek bir Tanrı olsaydı tek bir vahiy olurdu. Madem insanlar hangisinin doğru olduğunu keşfedemez, o zaman tek bir Tanrı’nın olması savını reddetmeliyiz.”

Kutsal yazıların birden fazla olması bir gerçeği ortaya koyar: Hepsi doğru olamaz. Ama mantıken içlerinden biri hâlâ doğru olabilir. Yani mantıken Kutsal Kitap doğru olabilir. Tabii ki tek Tanrı dinlerin hepsi tek Tanrı’nın tek kitap verdiği inandır. Dünya görüşlerini düşünüp tartmanın yolları var; sistematik tutarlılık, dünya görüşünün hayata geçirilebilirliği, kapsamlı anlatma gücü gibi. Bu ölçümler hep birlikte yapılırsa, hangi vahyin Tanrı’dan geldiği konusunda yüksek bir olasılık ortaya çıkar, sonuç olarak biri o kitaba samimiyetle inanabilir. Kutsal Kitap’la ilgili iddiaları inceleyen, diğer kitaplarla karşılaştıran ve sonuç olarak Kutsal Kitap’ın Tanrı’nın vahyi olduğunu kabul eden birçok kişi vardır.

Nihai olarak, bu sav aslında bazı mantık tutarsızlıkları barındırır. Bu sava göre düşünersek, örneğin, insanlar çeşitli psikolojik yaklaşımlar arasında hemfikir olmadığı için psikolojiyi reddetmeli miyiz? Tabii ki hayır! Neden Tanrı’nın var olması söz konusu olduğunda bu sav kullanılır o zaman?

6. Başka mantık savı

“Akıllı insan Tanrı’ya inanmaz; eğer var olsaydı kendisini öyle açıklardı ki akıllı insanlar O’nu kabul ederlerdi. Kabul etmediklerine göre Tanrı yoktur. Tanrı neden gizlensin?”

Bu argümanda eksiklikler var. Tanrı kendisini açıkladığı halde insanlar bunu kaçırıyorsa ne olurdu? Belki de insanlar Tanrı’nın kendisiyle ilgili sunduğu kanıtları kabul etmek istemiyorlar. Tanrı’nın varlığının en çarpıcı kanıtları sevgi ve güvenle örülü bir ilişki

sürüldüğü takdirde anlaşılıyorsa ve insanlar bu ilişkiyi istemiyorlarsa, kanıtları göremezler veya anlayamazlar, değil mi? İnsanların Tanrı'ya inanmak için belli sayıda veya kalitede kanıt talep etme hakkı nereden kaynaklanır? Tanrı sadece, "Evet, Tanrı var" gibi bir ifade duymak istemez; aksine, "Evet, Tanrı var, sessiz değil ve O'nunla yakın bir ilişki isterim" diye bir ifade duymak ister. Tanrı'nın saklı olması O'nun var olmadığını değil, kendisinin daha gayretle peşine düşmemizi istediğini kanıtlar.

Bu argüman önemli bir gerçeği de ortaya koyar: Tanrı insanı kendisine iman etmesi için zorlamaz, insan O'na sadece mantıkla yaklaşamaz. İnsanların haklı olduğu bir konu var; eğer Tanrı'yı tümüyle açıklayabilseydik,

mantıkla O'nu tamamen keşfedebilseydik, Tanrı tanımını değiştirmemiz gerekirdi. Yani 1. Korintliler 1:18-25'teki sözler doğrudur. Tanrı'nın vahyi, insanların Tanrı'ya ve o vahye imanla, şükranla, onurlandırmayla yaklaşabilmesi için yeterlidir (bkz. Rom. 1:18-23). Düşünce tarihi bazen sağlam gerekçelerin ve argümanların reddedildiğini gösterir, çünkü insanlar gerçekte o argümanların sonuçlarından hoşnut değillerdir.

"Tanrı'nın varlığının en çarpıcı kanıtları sevgi ve güvenle örülü bir ilişki sürüldüğü takdirde anlaşılıyorsa ve insanlar bu ilişkiyi istemiyorlarsa, kanıtları göremezler veya anlayamazlar."

7. Din kötüdür savı

"Dünyadaki kötülüğün çoğunun arkasında din var. Yani savaşların, dinler arası çatışmaların, sömürünün ve baskının nedeni çoğunlukla dindir. Bazı hükümetler halkın isyan etmemesi veya halkın boyun eğmesi için dini bir araç olarak kullanıyor. İyi bir Tanrı kendi adına kötülük yapılmasına izin vermezdi."

Bu gözlem kısmen doğrudur. Din adına, bir ilah uğruna çok kötülük yapıyor dünyada. Ama bu gerçek, Tanrı'nın böyle bir şeyin olmasını istediği anlamına gelmez. Tarih boyu insan Tanrı'nın isteğini ve O'nun verdiği vahiy yanlış anlamıştır.

İkinci gözlem, yani iyi bir Tanrı'nın kendi halkının kötülük etmesini engelleyeceği argümanı Tanrı'nın özyapısına dayanır. Bazı insanlar belli çerçevede bir Tanrı'nın var olmasını ister, Christopher Hitchens mesela. Onların istediği Tanrı sadece kendilerinin daha güçlü versiyonudur! Yani kendileri Tanrı'nın yerinde olsaydı böyle bir kötülüğe izin vermezdi.

"Ateistlerin önerdiği gibi Tanrı yoksa, dünyadaki bütün kötülükler insan yüzündendir."

İnsanın Tanrı'yı kendi benzeyişinde şekillendirme isteği bu konuyu allak bullak eder. Ayrıca ateistlerin önerdiği gibi Tanrı yoksa, dünyadaki bütün kötülükler insan yüzündendir. Ateistlerin ve başka maddecilerin bu konuda yıllardır önerdiği çözümler verimsizdir.

Bütün ateistlerin yukarıda sıraladığımız argümanların hepsini kullandığını ileri süremeyiz. Ayrıca bir insanın çocukken öğrendiği veya kendisine öğretilen Tanrı kavramı, Tanrı'yla ilgili şu anki görüşünü etkiler. Hayat tecrübeleri de bu görüşü etkileyebilir. Bunun sonucu çok kötüdür: İnsan Tanrı'yla ilgili yanlış bir görüşü vardır ve Tanrı'yı reddeder ama reddettiği Tanrı aslında var olmayan Tanrı'dır, çünkü kendisine yanlış öğretilmiştir.

Tanrı'ya inanmaya yanaşmayanların başka bir sebebi, Tanrı'ya inananların yaşam tarzı olabilir. Bu sebebin de haklılık payı var maalesef. Tanrı'ya inananların hayatı her zaman çekici değil.

Peki Tanrı'nın var olmasının sebepleri var mı?

Tanrı'nın Var Olmasıyla İlgili Argümanlar

Kutsal Kitap'ta, ilk ayette, Tanrı'nın var olduğu kabul edilir. Yani O'nun var olduğu kanıtlanmaya çalışılmaz; nasıl bir Tanrı olduğu ve tarihte ne yaptığı açıklanır. O'nun verdiği vahiy, doğada (Rom. 1:18-23), tarihte, coğrafyada (Elç. 14:15-17; 17:24-28) ve vicdanda (Rom. 2:14-16) hep O'nun karakterinin bir yönüne, örneğin kişiliğine ve gücüne işaret eder. Kutsal Yazılar haricinde Tanrı'ya tanıklık eden pek çok şey vardır ve bunlar çok yaygındır; insanların, bu tanıkların kendilerini etkilememesi için varlıklarını inkâr etmeleri haksızlıktır. İnsan Tanrı'nın vahyinden özgür, özerk olmak istediği için bu vahyi bastırır, alternatif bir şekilde anlamaya veya anlatmaya çalışır. Pavlus'a göre insanlar Tanrı'yı 'tanır' ama bu bilginin ışığında doğru olanı, Tanrı'ya değer verip hakkını teslim ederek yapmamayı seçer. Bunun sonucu Tanrı'yla ilgili düşünceleri kararır, sertleşir ve davranışları da gittikçe düşüncelerini dışa vurur (Rom. 1:18-32). Tanrıbilimsel olarak Tanrı'yı tanıyabilmek için eksik kanıt veya sorun yoktur; asıl sorun insanların tanıdığı Tanrı'yı istememesidir.

Tanrı nihai olarak Oğul aracılığıyla kendini açıkladı (İbr. 1:1-8; Yu. 1:14-18). Bu açıklama yani vahiy kitap haline getirildi. Kutsal Kitap bu vahiy içerir ve açıklar (2Ti. 3:16-17; 2Pe. 1:19-21). Kutsal Kitap Tanrı'nın varlığını varsayar, kabul eder ve insanın O'na teslimiyetini talep eder. Dünyada söz edilen öteki 'ilahlar' şu üç olası tanımdan biriyle açıklanabilir: İnsanın yarattığı bir şeydir (fiziksel bir görüntü, hayal edilen bir düşünce olabilir); doğadan alınıp tapınılan bir şeydir (dağlar, hayvanlar, kuşlar, yıldızlar olabilir) veya Şeytan'ın taklididir.⁶

Tanrı'nın var olduğunu destekleyen bazı felsefi argümanlar vardır.

“Kutsal Yazılar haricinde Tanrı'ya tanıklık eden pek çok şey vardır ve bunlar çok yaygındır.”

1. Kozmolojik sav

Bir şeyin var olmasının gayesi vardır. Evren var oldu. Demek ki evrenin gayesi vardır.

Bu gayeyi kurgulayan biri olmalı; birinin "Haydi başlayalım" demiş olması gerekir. Fiziksel, kimyasal veya sırf enerjinin başlattığı bir olgu olmaz, öyle olsaydı neden daha önce başlamamış olması soru olurdu. Bu gaye ayrıca hem zaman-mekân evren dışında (yoksa "evrenin kaynağı" olamaz), büyük bir kuvvet ve akıl sahibi olmalı (düzenli bir evrenin varoluşundan bahsediyoruz!). Böyle güçlü ve kişisel varlık olan Tanrı'dır.⁷

2. Düzen savı

Evrenin düzenine dayalı savdır. Bu düzen tesadüf eseri olamaz, çünkü evrenin düzeni çok fazla detaylı. Biri bu evreni düzenlemiştir. Ancak bu sav sadece düzene bakmıyor. Michael Behe gibi bazı biyokimyagerler, yaratılışın belli bir karmaşıklık seviyesinin altına geçemeyeceğini, yoksa bazı yapıların ve süreçlerin işlevsiz kalacağını ileri sürerler. Bu karmaşıklığın düzeyi o kadar detaylı ve yaygındır ki yaratılışın sadece keyfi veya tesadüfi bir

sürecin sonucu olduğunu düşünülemez kılar. Bu düzen o kadar detaylı ve ufaktır ki mikroskobik bir değişiklik bile çok sayıda değişikliğe neden olur. Böyle bir durumun evrimin bir sonucu olduğunu düşünmek çok zordur.⁸

3. Ahlaki sav

Buna göre, evrende ahlak kurallarının olmasını sağlayacak nesnel bir ahlak kuralı verenin olması lazım. Bu kuralların varlığı, bunlara itaat edilse de edilmese de, doğal bir sonuç olduğu şeklinde açıklanamaz. Bu ahlaki kuralların evrenselliği, herhangi bir kişinin veya kültürün belirlemesiyle olamaz, çünkü ikisi de kısıtlı ve öznel.⁹ Hiç kimse bu "nesnel ahlaki kurallar" olmadan yaşayamaz. Nereye gidip sorsanız, devletin yürüttüğü ırkçılık ve yoksulluk olumsuz olarak değerlendirilir.

Bu argümanların hiçbiri tek başına Kutsal Kitap'ta açıklanan Tanrı'nın varlığını *kanıtlayamaz*. Tümü ele alındığında bir zincir oluşturur ve zincirin işaret ettiği gerçek şudur: Tanrı'nın var olması, ateizmden daha olası bir fikirdir. Bunlar bir başlangıç noktası oluşturur; insanı Kutsal Kitap, hayat ve anlamla ilgili düşünmeye, tartışmaya yönlendirir. Bazı teologlara göre, Tanrı'nın var olduğu varsayılmazsa, mantık veya anlamdan bahsetmek mümkün değildir.

"Tanrı'nın var olması, ateizmden daha olası bir fikirdir."

Kutsal Kitap'ta açıklanan Tanrı ile ilişki söz konusuysa bile iman hâlâ gereklidir. "İsa Mesih'e iman etme gereğini ortadan kaldıracak yeterince kanıt yok ama iman ne kadar akla yatkın olduğunun yeterince kanıtı var."¹⁰ İman ve akıl ele gider, etkin olur Kutsal Kitap'ta ve hayatta;

iman, aklın elde ettiğine karşılık verir. İnsanın bir Tanrı'ya inanabilmek için aklını feda etmesi, "Ben uçuruma atlarım, her şeyin de iyi gideceğini umut ederim" gibi bir düşünceye sahip olması gerekmiyor. Ayrıca imanlı "iman ederek" doğru olmayanı doğru kılamaz. Hristiyanlar doğru olana inanır. Aklımız ele alabileceğimiz veriyi ayıklar, tutarsızları atar.

Tanrı'nın var olmasını reddedenlerle konuşurken argümanlarını bilmek ve düşündürücü sorulara sahip olmak önemli. Bunları bilgece kullanarak ateistlerin kafasında birkaç soru işareti uyandırmak mümkün. İnsanların kendi inançlarını ve varsayımlarını sorgulamasını sağlarsak, onların neye inandıklarını veya inanmadıklarını sorgulamaya yardım edebilirsek, Müjde'nin gerçek olduğu olasılığı daha inandırıcı olur. İnanç savunması kısıtlıdır; etkin inanç savunması, Hristiyanlığın gerçek olduğunu kavrayabilmek için bir çerçeve, bir temel oluşturur sadece. Yani inanç savunması Hristiyanlık ile Müjde'nin iddiasının doğru, meşru, akla yatkın ve inanılabilir olduğunu gösterir. Ancak inanç savunması küçümsenmemelidir! En iyi inanç savunması aracı da küçümsenmemelidir, yani imanlının hayatı. Craig, bir ifadenin doğru olduğunu Kutsal Ruh'un ikna gücüyle *bilebildiğimizi* söyler. Ancak bir ifadenin doğru olduğunu *gösterebiliriz* de, gerçeğe adanarak ve kanıtlara dürüstçe bakarak. Eğer Tanrı sizin için her şeyse, insanlar bunu fark eder.¹¹

Ateizm Güncel Hayatımızı Nasıl Etkiler?

Aslında tam bir ateizm mümkün değil mantıken. Birinin mutlak olarak Tanrı'nın var olmadığını iddia edebilmesi için her şeyi bilmesi, evrenin her yerini ve zamanını incelemesi lazım. Kimse bunu yapamayacağına göre, insanın tek yapabildiği Tanrı'nın olmadığını varsaymaktır. Yani

evrensel, olumsuz bir felsefi argümanı kanıtlamak olanaksızdır. Bireyin tutarlı bir agnostik olması için araştırılabilir bütün kanıtları inkâr etmesi gerek. Bu kanıtlar veya deliller arasında bilim ve tarih, Kutsal Kitap (mucizeler, gerçekleşmiş peygamberlikler vs.) ve az önce söz ettiğimiz felsefi savlar vardır. Ayrıca pratik hayatta ateizmi tamamen yaşamak zordur. Aramızda "gizli" ateistler olduğu gibi, "gizli" teistler de ateistler arasındadır. Bu kişiler acil durumlarda özellikle "açıklanamayan büyük güçten," sanki Tanrı'dan yardım beklerler.

Bazı insanlar Tanrı yokmuş gibi yaşarlar. Çoğu insan Tanrı'nın var olmasını istemez, hiç olmazsa hesap vermesi gereken bir Tanrı'nın mevcut olmasını istemez. Yargılanmaktan korkmak bazı insanları Tanrı'nın olmadığına inanmaya sevk eder. Yani insanlar mantıklı savları reddederler, çünkü aslında savların ve argümanların nereye varacağını kestirirler, o yerde olmak istemedikleri için de ilk savı, yani "Tanrı var" savını reddederler. İnanç savunmasının en iyi yollarından biri ateistlerin inançlarının mantıklı sonuçlarını sormaktır. Bir ateist inancının gerçekliğini çoğu zaman görmez, inancının gerekli mantıklı sonuçlarını da görmez. Bu şekilde bir ateistin inancına göre tutarlı ve mantıklı yaşamasının imkânsız olduğunu kanıtlayabiliriz.

"Pratik hayatta ateizmi tamamen yaşamak zordur."

Ancak daha sinsi bir nokta var bu konuda, o da imanlıların pratikteki ateistliği. Böyle Hristiyanlar olabilir; "Tanrı'ya inanıyorum" derler ama Tanrı'nın ağırlığının veya öneminin hiçbir göstergesi yoktur hayatlarında.¹² Tanrı var derler ama bu ifade, bu gerçek hayatlarını değiştirmez, etkilemez. Bu insanlar mesela dua konusunda Tanrı'ya güvenmezler, O'nun cevabını beklemezler. Kiliseye giderler ama gitme sebepleri Tanrı'ya tapınmak, O'nu daha derin tanımak değil, sosyal ilişki veya sırf dostluk veya eğlenceye dayalıdır. Tanrı'nın imanlılara verdiği sorumluluklarını ciddiye almazlar. Tanrı'ya tapınırlar gibi görünürler ama aynı zamanda zevke, şöhrete, mesleğe, eğlenceye, memleketine, duygularına, bedenlerine, akıllarına tapınırlar, nihai önemi onlara verirler. Yani Tanrı'ya gerçekten tapınmıyorlardır, oysa Tanrı'nın isteği yalnızca kendisine tapınılmasıdır. Tanrı'ya güvenmek, umut bağlamak yerine bu gibi şeylere güvenir, umut bağlar ve bunların peşlerine giderler. Bu insanlar kararlarını Tanrı'nın sözüne göre vermezler, tersine iyi ve kötü olana kendilerince karar verip buna göre hareket ederler. Tanrı'nın sözünü ayıklar, neye inanacaklarına kendileri karar verirler. Dünyanın bakış açısı Tanrı'nın sözünden daha önemli, doğru ve hayata geçirilebilirdir onlara göre. Bu kişilerin duygularının, kararlarının ve düşüncelerinin kaynakları kendileri, medya, eğitim ve kültürdür; Kutsal Kitap bu alanda belki hiç yer almıyordur bile. Kısacası bu kişiler, ateistler dahil çevredeki insanlar gibi düşünürler, duyarlar, konuşurlar ve görünürler. Dünyada kabul gören görüşler veya kendi görüşleri ve fikirleri Tanrı'nıkinden daha önemli, doğru ve hayata geçirilebilir diye düşünür pratik ateist.

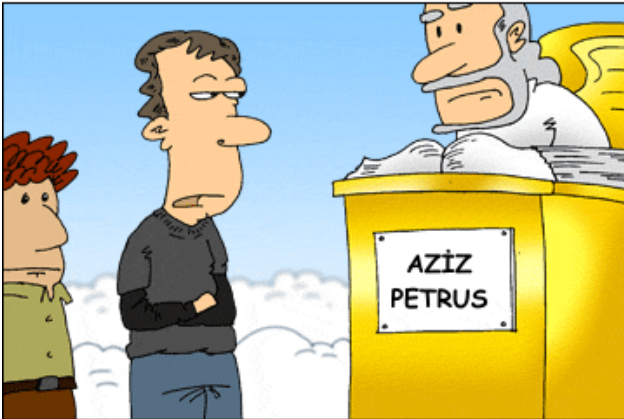
İmanlıların pratikteki ateistliği farklı şekilde kendini gösterir. Tanrı'ya layık bir şekilde tapınmıyorlardır mesela veya sadece Tanrı'ya kendi seçtikleri sıfatları için tapınıyorlardır (mesela Tanrı'nın öfkesini beğenmeyip sadece sevgi Tanrısına tapınırlar). Kendini beğenmiş kişi, Tanrı'nın mutlak yetkisiyle verdiği kararları sorgular. Bu kişiler pratikte ateisttir. Kutsal Kitap'ta açıklanan Tanrı'yı istemiyorlardır.

Madem pratikte ateistlik herhangi bir imanlı için tehlikedir, çözüm nedir? İlk tövbe etmek gerekir; nereden nereye düşüldüğü bilinciyle bunu itiraf etmek lazım. Tanrı'yı ve Tanrı'nın sözünü tekrar sevmek, bunlarla zaman geçirmek lazımdır. Bu tövbe tek bir karar değildir, tekrar tekrar edilen kararlar olacak. Peterson'ın ünlü deyişi akla gelir: "Uzun bir istikamette itaat" gerekli. İmanlılar arasında radikal görülecek kararlar verebilmek için cesur bir iman gerekli. Maalesef pratikte ateizm bazı imanlıların sabit ayarıdır; bu imanlıların yapması

gereken, Tanrı ve insanla ilgili doğru bir görüşe sahip olmak, bunları da Kutsal Kitap'a dayandırmaktır. Ancak o şekilde Tanrı'nın yaradan, insanın ise sadece otlığının koyunları olduğunu anlayabilir (bkz. Mez. 100). Kutsal Kitap'ı okuma, dua etme, başka imanlılarla paydaşlık ve onlarla birlikte tapınma gibi lütuf araçlarını kullanmak son derece önemlidir. Bunları alışkanlık hale getiren kişiler Tanrı'nın içkinliği ve aşkınlığını görebilir. Eğer bu sorunu tam olarak ortadan kaldırmak istiyorsak, radikal bir düşünce değişikliği yapmamız (tövbe budur) ve yüreğimizin her noktasında bulunan putları yok etmemiz gerek.

Sonuç

Ateizm Türkiye'de baskın olmasa da pratik olarak ateizmin sonuçları her tarafta görülür. Bu makale, umarız, hem bizim inancımızı daha ciddi almak konusunda hem de pratik olarak Tanrı yok gibi davrananlara veya düşünenlere yardım etmek için yararlı olur.

12.04.2010

Bana ne. Bunları gördümse de inanmam.

Telif Hakları © Gospel Communications International, Inc - www.reverendfun.com

Sonnotlar

- ¹ Elaine Howard Ecklund, "What Scientists Think About Religion", *The Huffington Post*, < http://www.huffingtonpost.com/elaine-howard-ecklund-phd/the-contours-of-what-scie_b_611905.html > (13 Şubat 2013'te erişilmiştir).
- ² Rodney Stark, *For the Glory of God* (Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 2003), s. 197. Stark'ın yazısı, 70 sayfadan fazla, bir avuç imanlı bilim insanının bilime katkısından ve neden bazı inanç sistemlerin katkı sağlamadıklarından bahseder. Bütün bölüm okunmalı.
- ³ Ronald Nash, "The Problem of Evil," *To Everyone an Answer: A Case for the Christian Worldview*, Francis J. Beckwith, William Lane Craig ve J.P. Moreland (Ed.) (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2004).
- ⁴ Alvin Plantinga'nın birçok eseri vardır. Bu savını işlediği en iyi kitabı *God, Freedom and Evil* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1974).
- ⁵ Michael Reeves, *Delighting in the Trinity* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2012). Reeves, mesela neden bir yaratılış var (yani neden hiçlik yok?), tam "tek" bir Tanrı nasıl sevebilir veya neden yaratmak ister gibi çok karmaşık sorunların üçlü birliğe inanmasıyla nasıl açıklandığını gösterir. Reeves kitap boyunca önemli bir konuyu işler; Üçlü Birlik olmayan tanrı inancındaki sorunları açıklar ve böyle bir Tanrı neden insanlarla ilişki kurmak ister sorusuna cevap verir.
- ⁶ Christopher Wright, *The Mission of God: Unlocking the Bible's Grand Narrative* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity Press, 2006)
- ⁷ William Lane Craig bunu çok iyi bir şekilde açıklar. bkz. *Reasonable Faith* (Wheaton, Illinois: Crossway Books, 2008)
- ⁸ Michael Behe, *Darwin's Black Box: The Biochemical Challenge to Evolution* (New York: Free Press, 2001).
- ⁹ Steven K. Mittwede, "Hristiyanlık Dünya İçin İyi midir?", *e-manet*, Sayı 30, Ocak-Mart 2013. Hitchens ve Wilson'ın kitap değerlendirmesine bakınız. Bu argüman Wilson tarafından çok iyi bir şekilde işlenir.
- ¹⁰ Steve Waterhouse, *Jesus and History: How We Know His Life and Claims* (Westcliff Press: Amarillo, Texas, 2009), s.157.
- ¹¹ A.g.e
- ¹² Eski olmasına karşın Stephen Charnock'un pratikte ateistlikle ilgili bölümü harikadır. *The Existence and Attributes of God*, (Grand Rapids, Michigan: Baker Book House, 1979), s.89-176.

Francis A. Schaeffer ve L'Abri

David Porter

Çiğdem Özbek

Francis A. Schaeffer (1912-1984) L'Abri Topluluğu'nun ünlü kurucusu ve son yılların en önde gelen muhafazakâr müjdecilerinden biriydi. Yirmi beşten fazla dile çevrilen yirmi üç kitabın yazarıydı. Avrupa ve Birleşik Devletler'de belli başlı Hristiyan ve Hristiyan olmayan üniversitelerde konuşmalar yaptı. Aynı zamanda kitaplarından yola çıkılarak yapılan üç film dizisi onu daha genel bir izleyici kitlesiyle tanıştırdı.

Francis Schaeffer'ın kendine özgü armağanı, Kutsal Kitap'ın gerçekleriyle İsa Mesih'in Müjdesi'ni ruhsal ve entelektüel bütünlük içerisinde, sevgi dolu bir içtenlikle ilan edebilmesiydi. Özellikle eşi Edith ile birlikte 1955 yılında İsviçre'de kurduğu L'Abri Topluluğu'nun çalışmalarında bu açıkça görülüyordu.

Son otuz yılın büyük kısmında L'Abri (Fransızca "sığınak") hizmeti çoğunlukla Schaeffer'ın kendi evinde gerçekleşti. Bambaşka hayatlardan, dünyanın birçok yerinden binlerce kişi L'Abri'ye geldi. Bunlardan birçoğu hayatlarında gerçeği ve doğruyu arayan genç insanlardı. Bu insanlar, hem Schaeffer'ın evinde hem de L'Abri'nin daha geniş kapsamlı hizmetinde, kendileriyle kişisel olarak gerçekten ilgilenen, sorularını dikkatle dinleyen ve Kutsal Kitap'a dayalı bilgiden ödün vermeden onları cevaplayan bir muhatap buldular.

L'Abri'nin şimdi İsviçre'de, İngiltere'de, Hollanda'da ve ikisi Amerika'da olmak üzere şubeleri bulunmakta.

"Francis Schaeffer'ın kendine özgü armağanı, Kutsal Kitap'ın gerçekleriyle İsa Mesih'in müjdesini ruhsal ve entelektüel bütünlük içerisinde, sevgi dolu bir içtenlikle ilan edebilmesiydi."

Öğrencilik Yılları

Pennsylvania eyaletinin Philadelphia kentinin Germantown mahallesinde doğan Francis Schaeffer, işçi sınıfından bir anne babanın tek çocuğuydu. İsmen Hristiyan olmalarına rağmen Schaeffer bir Hristiyan olarak yetiştirilmedi. Kendi isteğiyle liberal bir Presbiteryen kilisesine devam

etti ama orada kendisini tatmin eden cevaplar bulamayarak lise yıllarında agnostik oldu. Cevap bulma arayışında olan Schaeffer felsefeye daldı. Aynı zamanda, sadece meraktan Kutsal Kitap'ı da okuması gerektiğini düşündü. Altı ayın sonunda Kutsal Kitap'ın gerçek ve yaşamın temel sorularına yeterli cevap verebilecek tek kaynak olduğuna ikna oldu.

Schaeffer'ın 1930'da 18 yaşında iman etmesi, yaşamının yönünü kararlı bir şekilde değiştirmesine neden oldu. Akşamları üniversiteye hazırlanabilmek için meslek okulunu bıraktı. Gündüzleri ise tam zamanlı bir işte çalışıyordu. Okulda başarısızken zamanla notları dikkate değer bir düzelme gösterdi.

Babasının şiddetle karşı çıkmasına rağmen Schaeffer, 1931 yılında Virginia, Hampden Sydney'de bulunan Hampden-Sydney Üniversitesi'nde okumaya başladı. 1935'te birincilikle mezun oldu ve sınıfındaki en parlak Hristiyan seçildi.

Schaeffer'ın üniversitede ilahiyat fakültesinde okuduğu yıllarda Amerikan Protestanlığı içindeki modernist köktendinci karşıtlığı kriz noktasına ulaştı. Schaeffer'ın kilise grubu olan Kuzey Presbiteryen Kilisesi, (teolojik) liberalizmin önderliğini ele aldıktan sonra acı verici çekişmelerle parçalandı. Kilisesinde çekişmeler dramatik bir şekilde sürüp giderken, 1932 yılı yazında bir vaiz gençlere Kutsal Kitap'ın neden Tanrı'nın Sözü olmadığını ve İsa'nın neden Tanrı Oğlu olmadığını vaaz etti. Tartışma zamanında Schaeffer hâlâ imanda genç bir Hristiyan olmasına rağmen, elinden gelen en iyi şekilde Hristiyan bakış açısını savunmak üzere ayağa kalktı. Hemen ardından genç bir kadın da ayağa kalktı ve düşüncelerini rahatça ifade ederek, Kutsal Kitap'a ve ünlü müjdecî alim ve savunmacı J. Graham Machen'in görüşlerine dayanan bir savunma yaptı. Schaeffer toplantıdan sonra Edith Seville adındaki bu genç kadınla bir an önce tanışmak istedi. Üç yıl sonra, 1935 yılında, evlendiler ve ilk karşılaşmalarının nedeni de olan iman savunması, beraber geçirecekleri 49 yıla damgasını vurdu.

1935 yılının sonbaharında Schaeffer, hizmete hazırlanmak üzere Westminster Theological Seminary (İlahiyat Fakültesi) adlı okula girdi. 1929'da Machen ve diğer önde gelen Presbiteryen alimler tarafından kurulan Westminster, liberal teolojiye muhafazakâr (ve son derece sıkı akademik standartları yansıtan) bir alternatif sağlamayı amaçlıyordu. Machen gibi Schaeffer da seçkin din alimi Cornelius Van Til'in altında çalıştı. Teoloji yaklaşımları belli başlı farklılıklar gösterse de, Cornelius Van Til Schaeffer'ın teolojisinde kalıcı bir etki bıraktı.

1936 yılına gelindiğinde Kuzey Presbiteryen Kilisesi'ndeki kriz patlama noktasına gelmişti. Machen inanç ve uygulamada Kutsal Kitap'a uygunluk konusunda katı olması nedeniyle görevden alındı ve hizmetten uzaklaştırıldı. Muhafazakârlar bir ikileme karşı karşıya kaldılar; ya doğru öğretiden ciddi şekilde uzaklaşmış olduğuna inandığı mezhebin içinde kalarak onu değiştirmeye çalışacaklardı ya da ayrılarak Hristiyan imanını savunan bir mezhep birliği oluşturacaklardı. Schaeffer, her ne kadar daha sonraları ayrılan birçok kişinin arasında filizlenen karşıtlıktan ötürü pişman olduysa da, kendini ayrılmak zorunda hissetti.

Çobanlık Hizmeti

Böylece Schaeffer Wilmington, Delaware'de bulunan Faith Theological Seminary adlı ilahiyat okulundan mezun oldu ve 1938'de çobanlık hizmetleri yapmaya başladı. Pensilvanya, Grove City'de Covenant Presbiteryen Kilisesi'nin pastörü olarak hizmet etti. Üç yıl sonra, Great Lakes Presbiteriy of the Bible Presbiteryen Kilisesi'nde sinod (ruhani meclis) başkanı ve aynı zamanda Chester Pensilvanya'da bulunan Bible Presbiteryen Kilisesi'ne yardımcı pastör seçildi.

“Schaeffer, meslekleri veya yaşam sınıfları ne olursa olsun, insanların aynı temel soruları sorduklarını öğrendi.”

Schaeffer'ın çobanlık hizmeti yaşamı boyunca yürüttüğü çalışmalarını şekillendirmesine yardımcı olması açısından değerliydi. Meslekleri veya yaşam sınıfları ne olursa olsun, insanların aynı temel soruları sorduklarını öğrendi. İster işçi sınıfı, ister entelektüel olsun, gerçeği topluluğundaki herkes tarafından anlaşılabilir şekilde anlatmaya girişti.

1934'de Schaeffer, St. Louis, Missouri'deki Bible Presbiteryen Kilisesi'ne çağrıldı. Kiliselerinin bir müjdecî hizmet olarak başlayan gençlik hizmeti, onun bu dönemki pastörlük

hizmetine rastlar. Bu da kiliselerini, uluslararası gençlik hizmetiyle ilgilenmeye doğru götürür.

1947'de Schaeffer'ın yaşamında bir dönüm noktası olur. Avrupa hâlâ 2. Dünya Savaşı'nın etkilerinden kurtulmaya çalışmaktadır. Schaeffer mezhebi tarafından özel olarak Avrupa turuna gönderilir. Bağımsız Presbiteryen Uluslararası Misyon Kurulu'nu ve Amerikan Hristiyan Kiliseleri Konsülü'nün Uluslararası İlişkiler Departmanı'nı temsil edecektir. Üç ay boyunca Avrupa'yı dolaştığı sırada oradaki kilisenin ruhsal ihtiyaçlarına birinci elden tanık olmak fırsatını bulur. Schaeffer'ın Avrupa kilisesinin ruhsal durumuna olan ilgisi kısa zamanda bir çağrıya dönüşür.

Schaeffer çifti 1948 yılında İsviçre'nin Lozan kentine taşındı ve çocuklara yönelik hizmet eden Children for Christ'ı (Çocuklar Mesih'e) kurdu. Schaeffer Avrupa'nın her yerini kapsayan hizmeti sırasında, teolog Karl Barth tarafından öğretilen varoluşçuluğa da değinerek liberalizmin tehlikeleri konusunda vaazlar verdi.

Ruhsal Bunalım

Schaeffer 1951'de ruhsal bir bunalım geçirdi ve bu onu kendi Hristiyanlığını yeniden mercek altına almaya zorladı. İşte bu zamanda, "tarihteki Hristiyan duruşunu ve görünen kilisenin

paklığını temsil etmek için güçlü bir sorumluluk hissetti." Yine de Hristiyanlığın olması gereken sonuçlarını çok az görüyordu.

Bu sorun Schaeffer'ın gözünde iki parçadan oluşuyordu: Birincisi, Hristiyanlığın hakikati Kutsal Kitap'a uygun bir duruşa sahip olanlar arasında belirgin değildi. İkincisi, kendi hayatındaki ruhsallığı eksik görüyordu; imanı bir zamanlar olduğu kadar coşkulu ve canlı bir deneyim değildi. Bu kendi durumunu yeniden düşünmesine neden oldu. Kutsal Yazıları araştırarak, dua ederek, dağlarda yürüyerek ve

"Hristiyan olmamın nedenlerini yeniden düşünürken, sınırsız ve kişiliğe sahip bir Tanrı'nın gerçekten de var olduğunu ve Hristiyanlığın doğru olduğunu bilmek için yeterli nedenler bulunduğunu tekrar gördüm."

dağdaki köşkünün samanlığı arşınlayarak epey zaman geçirdi. Vardığı sonuç şu oldu: "Hristiyan olmamın nedenlerini yeniden düşünürken, sınırsız ve kişiliğe sahip bir Tanrı'nın gerçekten de var olduğunu ve Hristiyanlığın doğru olduğunu bilmek için yeterli nedenler bulunduğunu tekrar gördüm." Hristiyanlık hakkındaki bu tür gelgitler ve sorular, L'Abri hizmetinin temeli haline geldi.

L'Abri

1954 yılında Schaeffer çifti dağdaki köşklerini yardım arayan kadınlar ve erkekler için bir konukevine çevirdiler. Bu, dört ilke üzerine kurulu bir iman girişimidir: (1) Para istemeyecekler, ihtiyaçlarının sadece Tanrı tarafından bilinmesini sağlayacaklardı; (2) insan çağırılmayacaklar, Tanrı'nın doğru kişileri yollarına çıkaracağına güveneceklerdi; (3) Tanrı'nın mutlak yetkili olarak yol gösterişine izin vermek için sadece kısa vadeli planlar yapacaklardı; (4) reklam yapmayacaklardı, ihtiyaçlarını Tanrı'nın kendilerine yollayacağına güveneceklerdi.

Bir yıl sonra Schaeffer'ın hizmeti büyük bir krize girdi ve imanları sınıandı. 1955 Şubatı'nda belediye yabancıların oturma izinlerinin kaldırılmasına karar verdi. Schaeffer çifti İsviçre'de

kalmalarının Tanrı'nın planı olduğuna inanıyordu ve yoğun şekilde duanın gücüne inandılar. Talep edilmeden yapılan bağışlar sayesinde Tanrı onlara Huemoz köyünde Chalet les Melezes adında yeni bir konut almalarına yetecek parayı sağlamıştı. Bir süre sonra federal hükümetten İsviçre'de kalma izinleri çıktı ve gerçek L'Abri hizmeti böylece başlamış oldu.

L'Abri, sonraki yıllar boyunca binlerce kişiye "sığınak" olacaktı. Bambaşka hayatlardan olan insanlar Mesih'in mesajını duymak ve yaşamlarına bir yön vermek üzere Chalet les Melezes'e yolculuk edeceklerdi.

İnanç Savunması ve Kültürel Eleştiri

Francis Schaeffer'ın savunma yöntemi, Cornelius Van Til'in yönteminden birkaç noktada keskin bir şekilde ayrılrsa da, ikisinin bazı ortak yanları olduğu görülür, özellikle de dini düşüncenin önvarsayımı tartışması konusunda. Felsefenin sadece bir akademik branş olmadığı, herkesin bir dünya görüşüne sahip olduğuyla ilgiliydi bu. Schaeffer insanların dinle ilgili önceden edindikleri varsayımlarının sinyalini veren hareket ve tutumlarını sonuna kadar didikleyerek (sıklıkla bilinçsizce), yandaşı oldukları dünya görüşleriyle onları yüzleşmek zorunda bırakıyordu.

"L'Abri, yıllar boyunca binlerce kişiye "sığınak" olacaktı."

Schaeffer'ın eleştiri yöntemi, Batı düşünce tarihinde ampirik ve bilinebilen dünya görüşü ile metafiziğin ancak imanla ele alınabilecek dünyası arasındaki farkı öne çıkarıyordu. Yürüttüğü argüman şuydu: Modern insan yukarıda bahsedilen iki alemi birleştirmek için "imanla hendekten atladı" ve bunu yaparak akıl yürütmeden uzak kaldı, insanlığını bile inkâr etti. İnsan kişiliği ile dünyanın varoluşu arasındaki uçurumun yol açtığı mantık sorunlarının yeterli cevabını sadece Kutsal Kitap'a dayanan Hristiyanlık verir. Hümanistik ateist felsefeleri bu sorunlara asla cevap vermez.

Bu analiz özellikle *Escape From Reason* ve *The God Who Is There* (ikisi de 1968'de yazıldı) olmak üzere birkaç etkili kitabın temelini oluşturdu. Bu tema daha sonra 1977'de *How Then Should We Live* (O Halde Nasıl Yaşamalıyız) adlı on bölümlük dizi film ve aynı adı taşıyan kitapla daha da geliştirilerek işlendi.

Schaeffer'ın sonraki düşüncelerinin çoğu, kişiliğe sahip bir Tanrı'nın benzeyişinde yaratılan kadın ve erkeklerin yaşadığı kişiliğe sahip bir evrenin varlığı konusundaki ısrarına dayanır. Schaeffer, "tarihin akışının belirli bir hedefe doğru olduğunu" ve kişiliğe sahip bir Tanrı'nın varlığının zamana ve mekâna anlam verdiğini iddia etmiştir.

Örneğin, Schaeffer'ın kültürel analizi, sanatın geniş kapsamlı ele alınışını da içerir. Bu konuda Hollandalı sanat tarihçisi Hans Rookmaaker'ın dostluğundan ve öğretişinden yararlandı. Sanat hakkındaki görüşünün, Ernst Gombrich ve Erwin Panowsky gibi resimde anlam ve gerçeğin önemine vurgu yapan alimlerin gelenekleriyle çok ortak yönü vardır.

Art and The Bible (1973) adlı eserinde Schaeffer, sanatçıyı değerlendirme kriteri olarak, hem sanatçının kendi dünya görüşüne sadakatini hem de o dünya görüşünün mutlak geçerliliğini veya geçersizliğini önerir.

Schaeffer hiçbir zaman bir sanat felsefesi formüle etmemiştir ama güçlü bir yaratıcılık doktrini öğretmiştir. Eşi Edith'in aile, ev hayatı ve benzeri konulardaki kitaplarıyla bu doktrini desteklenmiştir. Francis, Hristiyanlığın katılımının değerli yollarından biri olarak bir Hristiyan

için sanatın ve kültürün, Hristiyanlığın bunların içinde yer almasının değerli olması açısından, doğru ve hatta cazip ilgi alanları olmasını sağlamaktan sorumludur.

Schaeffer'ın Hizmeti Yayılıyor

1970'lerde Schaeffer'ın öğretisi çok daha sosyolojik ve politik hale geldi. Modern, kişisel huzur ve refah arayışına karşı yaptığı eleştiri, ekoloji, kilise ve öğreti paklığı, kürtaj, ötenazi, savaş ve barış ve insan hakları gibi geniş alana yayılmış konularda giriştiği bir dizi incelemenin neticesidir.

Schaeffer'ın kitapları birçok dile çevrildi ve yurtdışından gelen konuşma davetleri çoğaldı. 1974'te, Lozan'da Uluslararası Dünya Müjdeleme Konseyi'nde konuşma yaptı ve delegeler tarafından ayakta alkışlandı. Buna rağmen o zamandan sonra Kutsal Kitap'ın yanılmazlığı (bölünme nedenlerinin önemlilerindendi) konusundaki ödün vermeyen güçlü savunması ve çağdaş müjdeciliğe eleştirisi, onu gitgide tartışmalı bir kişilik haline getirdi.

Filmlerin yapımıyla beraber Schaeffer'ın hizmeti yeni bir döneme girdi. Özellikle de ikincisi olan *Whatever Happened to the Human Race?* (İnsan Irkına Ne Oldu?, 1979) tıpçıların dikkatini çekti, kürtaj ve ilgili konularda kaygı duyan doktorlarla tartışma fırsatları sağladı. Schaeffer ve diğer L'Abri çalışanları film gösterimlerine denk gelecek şekilde düzenlenen seminerlerde konuştular.

Çobanlık Hizmeti ve Kilisede Etkisi

Schaeffer'ın pastörlük hizmetinde, dikkatli ve duygudaş bir dinleyici olmasına dayanan kişisel bir şefkat görülürdü. En çok L'Abri'de kişisel olarak danışmanlık yaptığı zaman bu belirgin olarak görülse de, savunma hizmetinin tümünü şefkat ve merhamet karakterize ediyordu. Gerek çağdaş sorunlardan ötürü hasar görmüş bir birey için olsun, gerek binlerce çocuğun kürtaj edilmesine hazırlanan tümüyle kaybolmuş bir toplum için olsun, "gerçek gözyaşları dökmeye" hazırды.

"Savunma hizmetinin tümünü şefkat ve merhamet karakterize ediyordu."

Sadece soruları dinlemeyle bile yeterli cevap verilebileceğine inanan Schaeffer, insanlara Müjde ile cevap vermenin önkoşulu olarak bu "müjdeleme öncesi" yaklaşımı benimsiyordu.

Her ne kadar L'Abri bir entelektüel misyonu olarak düşünülse de, Schaeffer, alimin de cahilin de imana tam da aynı şekilde, Tanrı'nın Mesih'te görülen eylemlerine imanla bakması gerektiğini öğretti. Müjdeleme öncesi yaklaşımın amacı, insanların bu ihtiyacın farkına varmasını sağlamaktı.

Yaşamının ilk yılları bölünmenin bir parçası olmakla geçmiş olsa da, Schaeffer kilisenin bölünmesinden derin rahatsızlık duydu. Ancak asla göz önündeki kilisenin paklığı için mücadele etmekten vazgeçmedi ve daha sonraları çağdaş müjdeciliği gayretle eleştirdi. 1950'lerin başlarında, *True Spirituality* başlıklı yazısında ve diğer yazılarında da kayda geçtiği gibi, mezhep içinde yaşadıkları onun büyük bir ruhsal bunalıma düşmesine zemin hazırladı. Ölümünden sonra basılan, o dönemde yazılmış mektupları, ayrımcıların yaptığı birçok yanlışın farkında olduğunu ve ruhsal gerçeklerin yaşamında giderek daha çok önem kazandığını göstermektedir. Bu ayrımcılara, gerçeği savunmanın yanı sıra sevgi göstermeyi öğütledi. Özellikle Hugh Alexander'in İsviçre'deki konuşmasını dinledikten sonra,

iman için savaşmak ile Kutsal Ruh'un yönlendirmesine güvenmek arasındaki ilişki konusunda yeni bir anlayışa sahip oldu.

Schaeffer'ın Amerika'daki muhafazakâr Presbiteryen kiliseleri üzerinde kayda değer bir etkisi oldu ve bizzat önemli gelişmeler içinde yer aldı. *The Church Before the Watching World* (1971) kilise doktrini uygulaması hakkındadır ve *The Church at the End of the Twentieth Century* (1970) kitabında kurumsal kilisenin geleceğini inceler. Vaazlarından oluşan *No Little People*, 1974 yılında yayınlanmıştır. *Letters*'in yayınlanmasına ise 1985'de başlanır.

Schaeffer'ın Başarısı

Francis Schaeffer'ın yaşamında ve işinde görülen belki de en belirgin tema, "yaşamın bütününde Mesih'in rabliği"ne yaptığı vurgudur. Schaeffer için yaşam "ruhsal" ve "ruhsal olmayan" parçalara bölünemez. Eğer İsa Mesih gerçekten de Rab ise her şeyin Rab'bi, her alanda Rab olmalıdır.

L'Abri'nin ilk yıllarında Schaeffer özellikle entelektüel konularda ve sanatta Mesih'in rabliğini vurguladı. Ancak Batı kültürünün hızla yozlaşmasıyla birlikte ilgisini giderek gündemdeki kritik sorunlar hakkında Mesih'in rabliği temasına yöneltti. Aileyle, dini özgürlüklerle, zulüm ve özellikle de insan hayatının saygınlığıyla ilgili bu sorunlar üzerinde oldukça öngörülü ve etkili konuşuyordu.

Schaeffer adı anılmayan binlerce kişinin İsa Mesih'i kurtarıcı ve bütün hayatlarına hakim olan Rab olduğunu bulmasına yardım etti.

Birçoğu entelektüel liderler ve başarılı

sanatçılar olarak yaşamlarına devam ettiler. Ayrıca, kürtaja karşı militanca aktivist tutumu sayısız doğmamış çocuğun hayatının kurtulmasını sağladı. **E**

"Francis Schaeffer'ın yaşamında ve işinde görülen belki de en belirgin tema, 'yaşamın bütününde Mesih'in rabliği'ne yaptığı vurgudur."

Bu makale ilk kez Amerika Birleşik Devletleri'nde Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 tarafından yayımlanan ve John Woodbridge'in düzenlediği *Great Leaders of the Christian Church* (Telif Hakları © 1988 The Moody Bible Institute of Chicago) adlı yapıtta yayımlandı. İzin ile tercüme edildi.

This article was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 within the title *Great Leaders of the Christian Church* edited by John Woodbridge, copyright © 1988 by The Moody Bible Institute of Chicago. Translated by permission.

"Birçok kişi varsayımlarını ailesinden ve çevresindeki toplumdaki oluşturmaya; tıpkı bir çocuğun kızamağa yakalanması gibi. Ama anlayış sahibi olan insanlar, hangi dünya görüşünün doğru olduğunun sonucuna, dikkatli bir inceleme sonucunda yapılan bir 'seçim'le varılması gerektiğinin farkına varır."

Francis Schaeffer

< <http://www.goodreads.com/work/quotes/522965-how-should-we-then-live-the-rise-and-decline-of-western-thought-and-cul> > (26 Ağustos 2013 tarihinde erişilmiştir).

Bir Kilise Kurma Stratejisi

Bir Kilise Kurma Heyeti

Çiğdem Özbek

Bu yazı okuyuculara Türkiye’de kilise kurma girişimlerinde bulunan bir hizmet grubunun kilise kurma stratejisini anlatan bir örnekleme niteliğindedir. Elbette, başka grupların yazıya döktükleri başka strateji biçimleri de bulunmaktadır.

Türk Kilisesi’nin de kilise kurma girişimleri olduğunu bilerek, bu strateji örneğiyle bazı fikirleri ihtiyaç duyabilecek kişilerle paylaşmak istedik.

Yazı görev odaklıdır ve kilise kurmanın bir yönünü ele almaktadır.

Kilise kurma (KK olarak anılacaktır) stratejisi, kilise kurma takımının (KKT) beraber çalışmasına yardımcı olmak üzere hazırlanan, hizmet felsefesini ve amaçlarını içeren bir anlaşmadır.

Bu strateji KK takımlarına, kendi bağlamlarına ve takımlarına özgü strateji geliştirmeleri için bir şablon sağlar. Aynı zamanda KK takımlarının hizmetlerini değerlendirmede temel ilkeler olarak da işlev görür.

Strateji, takımın ve işçilerin bir süreci gözlemlemelerine, bu sürecin neresinde olduklarını değerlendirmelerine ve her aşama hakkında net bir şekilde düşünmelerine yardım eder. Şimdi yaptıklarının gelecekteki etkilerini göz önünde bulundurmaları için yol gösterir ve öncelikli hedeflerden sapmamalarına yardımcı olur. Her gün kiminle zaman geçirmeleri ve hedeflerinin ne olması gerektiği konusunda işçilere yardım eder.

“Bu strateji kilise kurma takımlarına, kendi bağlamlarına ve takımlarına özgü strateji geliştirmeleri için bir şablon sağlar.”

Strateji aynı zamanda işçilerin sürecin hangi noktasında en etkili şekilde hizmet edebileceklerini ve büyük resim içinde kendi hizmetlerinin nereye oturduğunu görmelerine yardımcı olur. Beraber çalıştıkları kişilerin onları tamamlayan armağanlarını ve katkılarını takdir etmelerini sağlar.

Genel Kilise Kurma Hedefleri

- Etkili müjdeleme:** Dinlemeye açık kişileri fark etmek ve onlarla ilişki kurmak, Müjde’yi anlamlı şekilde iletmek ve dinleyenleri Mesih’e güvenmeye davet etmek.
- Mesih’e adanmış öğrenciler:** Tanrı ve insan sevgisi üzerine kurulu bir yaşama sahip, Tanrı’nın sözüne itaat etmeye adanmış imanlılar.
- Eğitilmiş kilise önderleri:** Topluluk tarafından takdir edilen, Tanrı’nın verdiği, donatılmış önderler, yerel kiliseyi itaatkâr Hristiyan yaşamına doğru ilerletirler.
- Yerel kültüre uygun kiliseler:** Kendi kendine yeten, kendi önderleri olan ve düzenli olarak Kutsal Yazıların ilkelerine göre kendi tarzında tapınma, öğretiş ve paydaşlık için

bir araya gelen imanlılar grubu. Arkadaşlarına, ailelerine, toplumlarına ve dünyaya Müjde'yi duyururlar.

Hizmet Teolojisi

Tarihin bu döneminde kilise, Tanrı'nın kurtuluş tasarısının odağıdır ve bu nedenle kilise kurmak bu planın işlemesi için yaşamsaldır. İsa Mesih, Kutsal Ruh'un etkin oluşuyla kilisesini kurar. Ruh, günahkâr Müjde'ye ihtiyacı olduğuna ikna ederek, onları yeniden doğmakla imanlı bireyler haline getirerek ve Mesih'in bedenine yerleştirerek çalışır. İşçi, Tanrı'nın Sözü'nün kahyası olarak Tanrı ile birlikte çalışan bir emektaşdır. İşçinin rolü dua etme, Müjde'yi duyurma, öğrenci yetiştirme (Kutsal Kitap'a dayalı öğretim verme ve örnek olma); yine de nihayetinde kiliseyi Tanrı kurar (1Ko. 3-5-17; Yşa. 55:11,12; Mat. 16:18; 28:18-20).

“Tarihin bu döneminde kilise, Tanrı'nın kurtarma planının odağıdır ve bu nedenle kilise kurmak bu planın işlemesi için yaşamsaldır.”

Kiliseyi kuran kişinin hizmetinin odağı Müjde'dir. Herhangi bir aşamada kilise kuran kişi, ya Müjde'nin temel teşkil eden gerçeklerini ilan etmekte ya da imanlılara Müjde'nin günlük hayattaki yerini kavramalarına ve ışıpta yürümelerine yardım etmektedir. Müjde'nin özü şu gerçekler etrafında yer alır: Tanrı'nın karakteri (sevgisi ve merhameti), kurtuluş tasarısının (Eski Antlaşma'da başlar ve İsa Mesih'in kendisiyle ve

yaptıklarıyla tamamlanır), insanlığın herhangi bir çabayla kendini kurtaramamasına neden olan günahkâr durumu, Tanrı'nın Sözü'nü ve yollarını reddedenlerin üzerine Tanrı'nın hem geçici hem de ebediyen döktüğü adil gazabı, Mesih'in tanrılığı ve insanlığı, Mesih'in ölümü, dirilişi ve göğe yükselmesi ile Kutsal Ruh'u göndermesi. Kurtuluş, kurtulmak için yalnızca Mesih'e güvenme yoluyla mümkün olur ve imanlının üçlük içinde bir olan Tanrı ile ilişkisine bağlı olarak çok sayıda ve belirgin değişimine neden olur.

Yerel kilise, tapınma, öğretim ve ortak beden yaşamı sürdürmek amacıyla Tanrı'nın çağrısını alan bir önderlik altında toplanan vaftizli imanlılardır. Tanrı'nın kendisini dünyaya açıklamak için yaratmakta olduğu “yeni insanlık”tır. Tanrı'nın karakteri kilisenin sevgisi ve iyi işleri aracılığıyla; dünyaya misyonu ise müjdeleme aracılığıyla gösterilir.

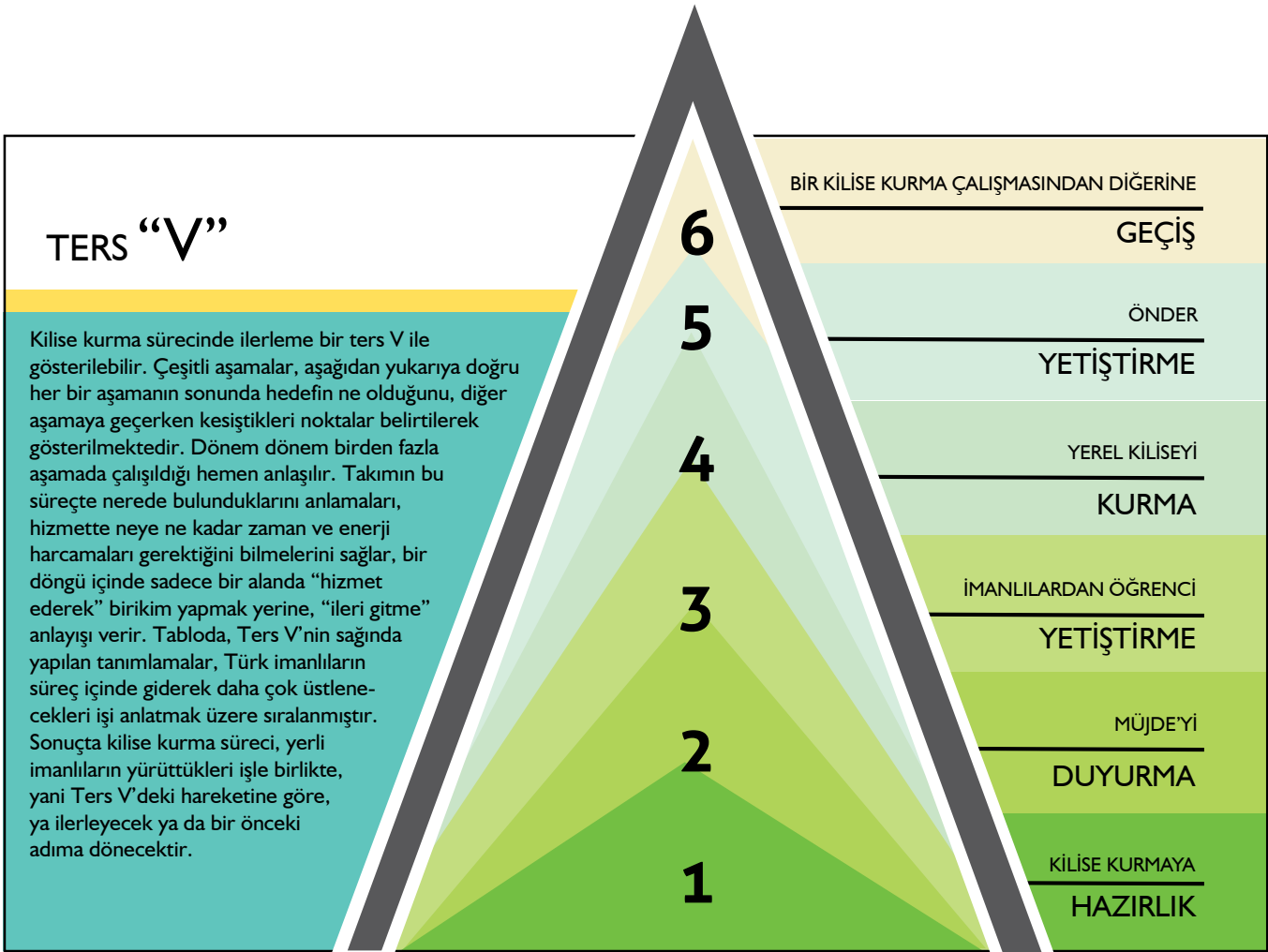
Hizmet Felsefesi

KK hizmetinin iyi bir felsefeye sahip olması için kültüre özgü ilkeler taşıması vazgeçilmezdir.

Bilinçli olarak kilise kurmanın her aşamasında kilise mensubu imanlılar eğitilmeli, Türk kültüründe etkin şekilde hizmet etmek ve öğrencilerin çoğalmasını devam ettirmek için gerekli olan bilgi sunulmalı ve becerileri geliştirilmelidir. Amaç, yerli imanlıların adım adım kilisede daha çok sorumluluk ve yetki alması, bu arada kilise kurucularının da adım adım kendilerini bu çalışmadan çekmeleridir.

“Amaç, yerli imanlıların adım adım kilisede daha çok sorumluluk ve yetki alması, bu arada kilise kurucularının da adım adım kendilerini bu çalışmadan çekmeleridir.”

Kilise kurucusu Mesih'in, Tanrı'nın Sözü'nün ya da kilisenin yetkisini kazanmaya ya da zorla elde etmeye çalışmaz.

Müjdeleme, verdiğimiz haberden kaynaklanan sevinç ve ona olan güvenin herkesçe görülen bir ifadesidir ve Ruh tarafından harekete geçirilir. Müjde'nin mesajı bir yandan her gün hayata geçirilirken, mümkün olan bütün yöntemler kullanılarak yaygın ve cesurca ilan edilmelidir. Mesaj olmadığı takdirde Hristiyan hayatı yanlış anlaşılır, Hristiyan hayatı olmadığı takdirde mesaj güvenilirmezdir. Kişi Kutsal Kitap'taki öykülere ilişkin daha derin bir anlayışa sahip oldukça ve bu gerçekleri nasıl öğreteceğini öğrendikçe, etkili müjdeleme becerisi gelişir. Müjdeleme, KK'ya yönelik olduğu ve iş müjdelemede bitmediği için, ürün veren yöntemlere ve ilgilenen kişilere odaklarız.

Öğrenci yetiştirme imanlılara ders öğretmekten daha fazlasıdır; yaşamı paylaşmayı da içerir. Bir kişi bir ders dizisini tamamladığında "öğrenci olarak yetiştirilmiş" olmaz. Mesih'e itaat adımları atarak öğrencilikte yetişir. Sessiz zaman yapmak, dua ve tanıklık önemlidir ama öğrencinin öz niteliğini tanımlamaz. Öğrenci, Mesih'in rabliğine teslim olan ve düşüncede, duyguda ve seçiminde O'nu taklit eden kişidir. Öğrenci yetiştirmeye çalışırken insanlara, yaşamlarındaki diğer "rablerin" yerine, üçlükte bir olan Tanrı ile daha derin bir sevgi, güven ve itaat ilişkisine yönlendirmek isteriz.

Önderlik eğitimi en iyi şekilde, eğitilenin kültürü ve bağlamı çerçevesinde yapılır. Kendi kiliselerinin bağlamında eğitim gören liderler gelişen hizmet becerilerini kilise kurarken kullanabilirler; gerçek ihtiyaçlara hizmet ederken eğitim görürler ve farklı bir bağlam içerisinde çalışmak pek ilgilerini çekmeyebilir. Önderlik eğitimi bilişsel ve pratik hizmet

becerileri kazandırmakla beraber karakter gelişimini de kapsmalıdır. Önderlik eğitimi, kilise yaşamı içerisindeki hizmette sadakat ve armağanın yanı sıra, karakter gelişiminde devamlılık gösteren kişilere odaklanmalıdır. Kutsal Kitap çoğul liderliği talep eder, bu hedefe ulaşmanın gelişen bir süreç olduğunun farkındadır. Ek olarak, Ruh tarafından bedene verilen bütün armağanların gelişmesi gereklidir. Müjdeleme, yardım ve iyi işler, yönetme, iman, bağışta bulunma vb. armağanları olan kişilerin bedeninin gelişmesine katkıları önemlidir ve eğitim gerektirir.

KK işini Tanrı yapar (1Ko. 3:5-9). O halde imanlılar hizmette tamamen Tanrı'ya bağımlıdır (Elç. 6:4). İmanlılar bu bağımlılığı hem bireysel olarak hem de beraberce duayla gösterirler. Elçi Pavlus gibi, imanlılar için dua etmenin onların ruhsal gelişiminde yaşamsal önem taşıdığına inanırız.

Kültüre uygun yerel kiliseler kendi kendini yönetir, ihtiyaçlarını kendi karşılar ve kendini çoğaltır. Kiliseyi geliştirmek öğretilmelidir ve kilisenin Kutsal Ruh'un yardımıyla bu üç unsurun nasıl yerine getirebileceği gösterilmelidir. Kilise kuran kişi kilise önderliğiyle, toplantı yerleriyle, maddi destekle ilgili kararlar alırken herhangi bir şekilde sağlıklı bağımlılık yaratmamayı hedeflemelidir. Bu yüzden yabancılardan gelen destekle yerli önderlerin desteklenmesine ya da toplantı yerine sahip olmaya yönelik verilen herhangi bir karar, bir plan dahilinde verilmelidir. Plana göre destek geçici, kısmi ve azalan şekilde olmalı ve kilisenin kendi kendine yetme sorumluluğuyla ilgili öğretişle sarmalanmalıdır. Kilise kuran kişi, Kutsal Ruh'un etkin olmasına dayanan etkili bir hizmet modeli oluşturmalı ve bunu öğretmelidir. Kilise kuran kişi kaynaklarını paylaşarak cömertliği ve maddi sorumluluk sahibi olmayı öğretmeli ve örnek olmalıdır.

“Kültüre uygun yerel kiliseler kendi kendini yönetir, ihtiyaçlarını kendi karşılar ve kendini çoğaltır.”

Tanrı'nın kendi isteği uyarınca bedeni geliştirmek amacıyla bedene armağanlar dağıttığına inanırız (1Ko. 12:7-11). O halde kilise kuran kişi bu işi bir takımla birlikte yapmalı, müjdeleme, öğrenci yetiştirme ve önderlik eğitimi gibi sorumlulukları sadakatle ve beraber yerine getirmelidir. Buna ek olarak takım üyeleri, hem hizmet takımında hem de hedef kitlede kişisel karakter gelişimi ve kutsallıkta birbirlerini desteklemeye adanmalıdır.

Kilise Kurma Süreci

Kilise kurma sürecine ilişkin ana hatlar şöyledir:

Hedefler. KK takımlarının hedefleridir. Bu genel hedefler, hizmet takımı tarafından ilerlemeyi değerlendirmek üzere kullanılan ortak ölçüt olacaktır.

Öğüt. KK takımı kendi hizmet stratejisini geliştirirken deneyime dayalı bilgiyi göz önünde bulundurmalıdır. Bu, takımların hedeflerine ulaşmaları için en iyi planı seçmelerine yardım eder. Bazı öğütler her bağlamda geçerli olmayabilir.

Önlemler. Bunlar, kilise kurmanın çeşitli aşamalarında dikkat edilesi gereken uyarılar ya da tehlike işareti veren özel durumlardır. Bazı uyarılar her bağlamda geçerli veya yararlı olmayabilir.

Özel durumlar. Her bir takımın strateji geliştirirken tartışması gereken önemli konulardır. Takım kendi hizmetini idare edecek belli bir anlayışa ulaşmalıdır.

1. Aşama: Kilise kurmaya hazırlanma

Hedef bölgenin seçilmesi ve oraya insan yerleştirilmesi.

Hedefler/Sonuçlar: Bu, müjdeleme öncesi atılan adımdır. Bu aşamadan diğerine geçiş, ekibin Müjde'yi daha doğrudan ve odaklanmış şekilde duyurmaya başladığında sağlanır.

- Hedef bölgeyi seçmek;
- Hedef bölgede bulunacak insanlar sağlamak;
- Topluluk içindeki imanlıların bir role ve itibara sahip olması;
- Hedef bölgede yaşayan insanlar ve kültürler hakkında bilgi edinmek ve bunun sonucunda KK stratejisine ince ayar yapmaya hazırlanmak;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösterecek ölçülebilir hedefler koymak.

2. Aşama: Müjde'yi duyurma

Müjde'yi birçok yol ve yöntemle paylaşma.

Hedefler/sonuçlar:

Özellikle tanıklık verilecek bireyleri ya da grupları hedeflemek;

- Müjde'yi etkili şekilde duyurmak;
- Bireylerin Mesih'e geldiğini görmek;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösterecek ölçülebilir hedefler yaratmak;
- Türk imanlılar müjdelemenin çoğunu üstlendiklerinde ve işçi, öğrenci yetiştirmeye daha çok odaklanabildiğinde bu aşamadan diğerine geçilebilir.

3. Aşama: İmanlıları öğrenci olarak yetiştirme

İmanlıları Tanrı'yla yürüme konusunda eğitmek.

Hedefler/Sonuçlar

- İmanlılara olgunlukta gelişirken yol göstermek;
- Öğrenci yetiştirmeye ve imanlıların çoğalmasına yönelik bir vizyon aşlamak;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösteren ölçülebilir hedefler yaratmak;
- Türk imanlılar öğrenci yetiştirme hizmetinin büyük kısmını yapmaya başladıklarında ve işçi, kiliseyi kurmaya daha çok zaman ayırabildiğinde bu aşamadan diğerine geçilebilir.

4. Aşama: Yerel kiliseyi kurma

Kilise oluşturmak için yeterli sayıda adanmış bireyden oluşan bir çekirdek grup oluşturmak ve bir araya toplamak.

Hedefler/Sonuçlar:

- İmanlıları, öğretiş ve ruhsal olarak beslenmeleri için bir araya getirmek;

- Hizmet sorumluluklarının öğretildiğinden ve bunlara olanak sağlandığından emin olmak (beden yaşamı). Bu, önceki aşamalarda daha çok sorumluluk almalarını ve mevcut aşama için de adımlar atmalarını kapsar;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösterecek ölçülebilir hedefler yaratmak;
- Kilise hizmetleri Türk imanlılar tarafından üstlenildiğinde ve işçi, zamanının çoğunu liderlik eğitimine ayırmaya başladığında bu aşamadan diğerine geçilebilir.

5. Aşama: Önder yetiştirme

Yerel kilise bedenini ve gelişen liderleri organize etmek.

Hedefler/Sonuçlar:

- İmanlıları beden yaşamında ve birbirlerine hizmet etmeleri için bina etmek;
- Resmen tanınan önderlere sahip olmak, onları eğitmek;
- Devam eden önderlik eğitiminde izlenen temel bir yol olması;
- Kilise organizasyonunu ve iman bildirgesini resmileştirmek;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösterecek ölçülebilir hedefler yaratmak;
- Türk liderler yetiştiğinde, tanındığında ve kilisede işlev gördüğünde diğer aşamaya geçilebilir. Bundan sonra işçi, kilise kurma çalışmasından başarılı şekilde ayrılarak yoluna devam edebilir.

6. Aşama: Bir kilise kurma girişiminden diğerine geçme

Yerel kiliseden ayrılmak.

Hedefler/sonuçlar

- Bu aşamanın sonuna kadar yerel önderliğin bütün sorumluluğu ve öğretişi üstlenmesine izin vermek;
- Yerel kiliseyi bütünüyle kendini yöneten, kendi ihtiyaçlarını karşılayabilen, kendini çoğaltan bir kuruluş haline getirmek. Kilise, Ruh'un yardımıyla hizmet kapasitesine sahip olduğunu anlar;
- Kiliseyi, hem bulunduğu şehirdeki hem de ülke çapındaki diğer yerel kiliselerle ilişkiler konusunda net bir anlayışa sahip olması için bilgilendirmek. İmanlılar aynı zamanda Mesih'in evrensel bedenindeki yerlerini de net olarak anlamalıdır;
- Hizmet takımıyla kilise arasında devam eden ilişkiyi netleştirmek ve bu çalışmadan ayrılmak;
- Kilisenin, diğer uluslara Müjde'yi iletmeye katkıda bulunma vizyonuna sahip olmasını sağlamak;
- Bu aşamadaki ilerlemeyi gösterecek ölçülebilir hedefler yaratmak. ■

Cennet

Asıl Memleketimiz

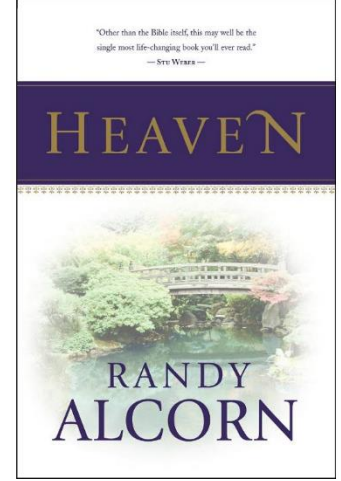
J.M. Diener

Heaven

Randy Alcorn

(Carol Stream, Illinois: Tyndale Publishers Inc., 2004)

Cennet öğretisi Hristiyanlığın temel öğretilerinin kaçınılmaz bir parçasıdır. Tanrı ile geçireceğimiz sonsuzluk aslında Hristiyanları sevindirmeli, heveslendirmeli. Ancak, genel olarak Hristiyanlar pek cenneti ve sonsuzluğu düşünmez. Bu dünyaya ve buradaki kısacık ömrümüze odaklanırlar. Buna karşın Kutsal Kitap bize açıkça daha iyi bir yer için hasret çekmemizi buyurur. İbraniler kitabında, Tanrı Eski Antlaşma imanlılarını över, çünkü *"onlar daha iyisini, yani göksel olanı arzu ediyorlardı."* (İbr. 11:16) Bu aslında bizim için de geçerli olmalıdır.

Cennet hakkında düşünmeye bizi heveslendirmek için Randy Alcorn *Heaven* başlıklı kitabını yazdı. Günümüzün kilisesinin Cennet'i düşünmediğini görüp bu önemli temel öğretiyi yine zihniyetimizin merkezine yerleştirmeyi hedeflemiştir. Öğretiyi düzeltme ihtiyacı Amerikan kilisesinde gördüğü sapık öğretilerden çıksa da, bu sorun sadece Amerika'daki kiliselerle kısıtlı değildir. Kendi deneyimlerime göre bu sorun batıdaki tüm kiliselerde ve böylece de batı Hristiyanlığına bağlı olan Türk kiliselerinde mevcuttur. Cennet'i bilinçli bir şekilde öğretilerimizin ön planına çıkartmalıyız. Alcorn'un kitabı bizi buna teşvik ediyor.

Kitap üç büyük bölümden oluşur:

1. Cennet Öğretisi
2. Cennet Hakkında Sorular ve Cevaplar
3. Cennet'in Işığında Yaşamak

Bu kısa makalede birinci ve üçüncü bölüm üzerinde odaklanacağız.

Cennet'i Niye Düşünmüyoruz?

Günümüzün Hristiyanları niye Cennet'i düşünmüyor? Alcorn kitabın ilk bölümünde birkaç neden tespit ediyor. Birincisi Cennet hakkında Kutsal Kitap'ın öğretilerine aykırı olan düşüncelerimiz. İkinci olarak büyük tanrıbilimcilerin (örn. John Calvin, Reinhold Niebuhr ve Louis Berkhof) Cennet hakkında pek bir şey yazmamaları. Onların bu konuyu göz ardı etmesi yapıtlarını okuyan vaizleri de etkilemiştir. Bundan dolayı Cennet öğretisi en az Amerikan Hristiyanların zihniyetinde bulunmuyor. "Cennet'e nasıl gidebileceğimizi ve oranın Cehennem'den çok daha iyi bir istikamet olduğunu öğreniyoruz. Ama Cennet'in kendisi hakkında bizi şaşırtacak kadar az bir şey öğreniyoruz."¹

Alcorn, Şeytan'ın bizi Cennet'i düşünmekten alıkoymaya çalıştığını açıklıyor. "Düşmanımız üç şey hakkında iftira atar: Tanrı'nın kendisi, Tanrı'nın halkı ve Tanrı'nın mekânı, yani Cennet." (bkz. Va. 13:6)²

*Şeytan'ın aslında bizi Cennet'in yokluğuna ikna etmesi gerekmiyor. Sadece oranın sıkıcı ve dünyadaki varlığımız gibi olmayan bir yer olduğunu düşündürmesi yeterli. Bu yalana inanırsak, sevincimizi ve mutluluğumuzu bizden çalmış olur. Bu hayatı düşünürüz, gelecek olanı değil. İnançımızı paylaşmak için harekete geçmeyiz. İnsanlar **bizim bile** hevesle beklemediğimiz sıkıcı ve manevi bir yerde sonsuzluğu geçirecekse, niye "Müjde'yi" onlara anlatalım? [...] Şeytan bizden nefret ediyor. Bundan dolayı o Tanrı'nın bize gelecek olan muhteşem dünya hakkında anlattıklarına inandığımızda kavuşacağımız sevinci bizden çalmaya çalışıyor.*³

Şeytan Hristiyanlıkta temel olarak bunu iki öğreti ile başarır. İlki doğalcılık, yani dünyanın ruhsal ve doğaüstü açıklamalara başvurmadan sadece bilimsel kavramlar ile anlaşılabilir olması fikri. Bu fikrin Hristiyanlığın üzerinde büyü gibi bir etkisi var. Öte dünyayı değil, sadece bu dünyayı düşünüyoruz ve odak noktamızı kaybetmek istiyoruz.

Şeytan'ın kullandığı ikinci öğretisi çok daha sinsidir ve bu öğretiyi kabul ettiğimizi doğalcılık kadar kolay tespit edemeyiz.

Hristiyan Eflatunculuk: Büyük Sapkınlık

Alcorn bir taraftan kitabını Hristiyan Eflatunculuk⁴ olarak tanımladığı büyük sapkınlığa karşı yazmıştır.

Bu konu o kadar önemlidir ki, Alcorn kitabın sonunda özellikle bu öğretisi ile ilgili bir ek hazırlamıştır.

Hristiyan Eflatunculuk, büyük Grek felsefeci Eflatun'un fikirlerinin Hristiyanlık ile evliliğinden çıkar. Eflatun'un öğretilerine göre, "gerçek, temel olarak ideal veya soyut bir şeydir."⁵ Tanrı'nın maddi dünyanın içinde mevcut olması aslında ona karşı hakaret sayılır. Bunun mantıksal sonucu beden ve maddenin ruhu hapsedilmiş olmasıdır. Bundan dolayı madde kötü olarak görülür. Bu fikir aslında Kutsal Kitap'ın öğretilerine tamamen aykırıdır. Kutsal Kitap'ın açık öğretilere göre insanların bedenleri ruhları kadar önemlidir. Dünya ise bizim kurtulmamız gereken bir mekân değildir. Burası Tanrı'nın özellikle bizim için yarattığı memleketimizdir. Ancak Hristiyan Eflatunculuğa karşı doğru bir inanç savunması yapmak çok zordur. Alcorn şu gözlemlerde bulunuyor:

*Hristiyan Eflatunculuğu yansıtan görüşler bildirmek daha ruhsal göründüklerinden dolayı, bu sapık felsefeye karşı gelme girişimleri maddeci, hedonist veya dünyasal görünür.*⁶

Bu büyük sapkınlık Kutsal Kitap'taki Cennet hakkındaki öğretileri ruhsallaştırıp göz ardı etmemizi sağlar. Bunun aslında en büyük sonuçlarından biri özellikle geleneksel kiliselerde kullanılan alegorik yorumun cazibesidir. Mecazi anlam lafzi anlamdan daha ruhani görünür ve tercih edilir. Böylece Cennet'i sırf ruh olup fiziksel olmayan bir yer olarak görmek daha ruhani sayılır. Ama bu fikir Kutsal Kitap'ın temelindeki herkesin yorumu yapabileceği lafzi anlama tamamen karşı gelir. Alcorn bu basit yorum yöntemini kullanarak Kutsal Kitap'ın Cennet hakkında anlattıklarını açıklar.

"Şeytan'ın aslında bizi Cennet'in yokluğuna ikna etmesi gerekmiyor. Sadece oranın sıkıcı ve dünyadaki varlığımız gibi olmayan bir yer olduğunu düşündürmesi yeterli."

Cennet'in Doğası

Kutsal Kitap'ın öğretilerine göre bugün kullandığımız "cennet" terimi aslında iki farklı mekânı kasteder: "mevcut" Cennet ile yeni gök ve yeni yeryüzü.

"Mevcut" Cennet

Mesih imanlısı olan bizler ölünce, sonsuza dek yaşayacağımız Cennet'e gitmiyoruz. Bunun yerine bir 'ara Cennet'e gideriz. Bu Cennet'te – Mesih'in kanı ile kaplı tüm ölümler zaten orada – Mesih'in dünyaya dönüşünü, bedenlerimizin dirilişini, son yargıyı ve yeni göğün ve yeryüzünün yaratılışını bekleyeceğiz. Bu gerçeği anlamazsak, Kutsal Kitap'taki Cennet öğretisini kavramış olmayız.⁷

"Tanrı'nın yarattığı iyi şeylerden zevk aldığımızda, Tanrı da bizim zevkimizden zevk alır ve böylece O'na tapınmış oluruz."

Bu "mevcut" Cennet geçici bir yerdir, hazırlık yeridir. Öldüğümüzde hemen oraya gideriz (Flp. 1:23), ancak asıl beklediğimiz sonsuz memleketimiz değildir. Alcorn kitabında bu "mevcut" Cennet'in bir şekilde fiziksel bir yer olduğu kanısındadır. Böylece insanların orada geçici bir bedene sahip olacaklarını düşünür. Bu fikri Tanrı'nın insanları yaratış şekline bağlar. İnsanlar hem beden hem de ruh olduklarından dolayı bu "ara vakit"te geçici bir bedene sahip olacakları kanısındadır. Bu fikri Vahiy'deki birkaç ayeti kullanarak destekler (Va. 7:9; 8:6; 8:13; 19:14 ve ayrıca 2Kr. 2:11). Sonra şu gözlemlerde bulunur:

*İbraniler kitabı bize sanki şu açıklamada bulunur: Dünyayı türev âlem, Cennet'i ise kaynak âlem olarak görmeliyiz. Bunu kabul edersek, birinde var olan bir şeyin diğer âlemde var olamayacağı kanısından vazgeçeriz. Hatta bir âlemde var olanın en azından bir şekilde diğer âlemde de var olabileceğini daha muhtemel bulacağız. Cennet ile Dünya'nın birbirlerine zıt olduklarını düşünmeyiz artık. Tersine, onların örtüştüklerini, ortak özellikleri olduklarını düşünürüz.*⁸

Vahiy 6:9-11'deki anlatılanları kullanarak, Alcorn "mevcut Cennet"teki hayat hakkında yirmi bir gözlemlerde bulunur. Bunlardan sadece birkaçını kısaca özetleyeceğim:

- Hristiyanlar Dünya'da ölünce hemen Cennet'e giderler.
- Cennet'te yaşayan insanlar, Dünya'da Mesih uğruna öldürülen insanların aynısı olduğu, kişiliklerinin değişmediği görülür. Bu da Dünya'daki ve Cennet'teki kişiliğimizin devamlılığını gösterir.
- Cennet'teki insanlar Dünya'daki yaşamlarını hatırlar.
- Cennet'teki insanlar konuşabiliyordur ve hem Tanrı'yla hem de birbirleriyle ilişkileri var.
- Cennet'te hem toplumsal birlik hem de bireysellik var.
- Cennet'teki insanlar Dünya'da neler olduğunun farkındadırlar.
- Cennet'teki insanlar Dünya'da olanlar hakkında ve buradaki kutsallar için Tanrı'nın önüne gelir ve dua ederler. Tanrı'nın adaleti ve doğruluğu onlara bahşetmesi için yalvarırlar.
- Cennet'teki insanlar buradaki insanlara aile bağıyla bağlı kalırlar. Dünya'daki imanlılara "öbür Tanrı kulları ve kardeşler" olarak hitap edildiği görülür (Va. 6:11).

Yeni Gök ve Yeni Yeryüzü

Ama "mevcut Cennet" öğretisi ne kadar önemli olursa da olsun, asıl memleketimiz Tanrı'nın vaat ettiği yeni gök ve yeni yeryüzüdür. Cennet hakkında yazılan yapıtların büyük bir çoğunluğu Yeni Dünya'yı göz ardı eder veya şöyle ifadelerde bulunur:

Bu yeni dünya mevcut dünyamıza benzeyecek mi? Büyük bir olasılıkla hayır. [...] Cennet'teki sonsuz aşama bize tanıdık gelenlerden o kadar farklı olacak ki, kullandığımız dil onu tarif edemez.⁹

Buna karşın Alcorn şunu vurgular: "Kullandığımız dil orayı tamamıyla tarif edemez ama orayı tarif etmede kullanılır (örn. Vahiy 21-22)."¹⁰ Buradan yola çıkarak bize Aden bahçesine hasretimizi hatırlatır. "İlk erkeğin ve kadının bir zamanlar tattıklarını yaşamak için can atarız – Tanrı'yla, birbirimizle, hayvanlarla ve çevremizle pürüzsüz ilişki yaşayabileceğimiz mükemmel ve güzel bir Dünya."¹¹ Tanrı bize böyle bir yer vaat etmiştir: yeni gök ve yeni yeryüzü. Bu dünyada çektiğimiz tüm hasretin gerçek kaynağı bu mükemmel, günahsız, tanıdık mekândır. Kutsal Kitap sonsuz memleketimiz hakkında ipuçlar ve sonuçlar içeren birçok resim canlandırır gözümüzde. Bu resimlerdeki kullanılan kelimeler şimdiki yaşantımızdaki kelimelerin manalarının aynısı olur.

Örneğin, Cennet'in bir kent olacağını öğreniriz (İbraniler 11:10; 13:14). Kent sözcüğünü duyunca kafamızı kaşıyıp kendimize "Bu ne demek olabilir?" diye sormayız. Kentin ne olduğunu zaten anlarız. Kentte bina, kültür, sanat, müzik, spor, mal ve hizmet ve birçok organizasyon bulunur. Ve tabii ki, kentte aktiviteler, toplantılar, sohbet ve çalışma için bir araya gelen insanlar vardır.¹²

Kutsal Kitap'ta Cennet hakkında kullanılan kelimeleri görüldüğü gibi, lafzi anlamlarında kabul etmeliyiz. Daha derin bir mana aramak gerekmez. Bundan dolayı Tanrı "yeni bir yer ve yeni bir gökyüzü" (Yşa. 65:17; Va. 21:1) vaat ettiğinde, şimdiki anladığımız kelimelerden yola çıkıp bir sonuca varabiliriz. Yeni bir yer fiziksel bir mekân kasteder. Bir kent yaşanacak bir yer kasteder. Krallar ve uluslardan söz edildiğinde (Va. 21:24) değişik kültürler, diller, el sanatları, gelenek ve görenek akla gelir. Yeşaya hayvanlar hakkında yazdığında gerçek hayvanları kastetmektedir. İsa Mesih, O'nunla hüküm süreceğimizi vaat ettiğinde (Luk. 19:11-27), bir şekilde diğer insanları yöneteceğimizi düşünmeliyiz. Sofraya oturacağımızı okuduğumuzda (Mat. 8:11), gerçek yiyecek ve içecek olacağını varsaymalıyız. (Ben Rabbim'le bir demlik Türk çayı içmeye can atıyorum. Yanında da bir tabak tuzlu ve tatlı...)

"Asıl memleketimiz Tanrı'nın vaat ettiği yeni gök ve yeni yeryüzüdür."

Bu yeni gök ve yeryüzünde günah diye bir şey olmayacaktır (2Pe. 3:13). Bundan dolayı savaş, çekişme, didişme, ayrılık, fakirlik, hastalık ve ölüm gibi bu dünyada alışık olduğumuz kötülüklerin

hiçbirini orada görmeyiz. Ulusların kralları sevgi dolu bir şekilde halklarını güdecekler. Hiçbir patron işçinin hakkını yemeyecek. Hiçbir hayvana kötü davranılmayacak. Kimseye başkasından daha değerli gözüyle bakılmayacak. Çalışmada çaba olmayacak (ki çalışmadaki zorluk Adem'e verilen lanetin bir sonucudur; bkz. Yar. 3:17).

Kurtuluşun Menzili ve Ölümden Diriliş İlkesi

Yaşadığımız lanetlenmiş bu dünyaya bakarsak, "burası asıl memleketimiz değil" fikrine kapılabiliriz belki. Alcorn bize şunu hatırlatıyor: Yeni Dünya bu dünyaya benzeyecektir. Orası

bizim tanıdığımız ve rahat olduğumuz bir yer olacaktır. Tanrı bu dünyayı bizim için yarattı ve Tanrı değişmez. Tanrı'nın hedefleri de değişmez. Ondan dolayı Yeni Dünya bu lanetli dünyanın dirilmiş ve yenilenmiş hali olacaktır.

Kurtuluşun son hedefi hiçbir zaman sadece insanların manevi bir şekilde günahtan kurtulmaları değildi. "Tanrı'nın kurtuluş tasarısı ne Mesih'in dönüşü ne de bin senelik hüküm ile zirveye ulaşır. Yeni Dünya'da tamamlanır."¹³ Bundan dolayı Tanrı'nın dünyayı yenilemesi gerek. Dünya, Adem ve Havva'nın günah işlemesinden önceki haline geri dönecek. Ve Tanrı artık bu yenilenmiş dünyada oturacak ve böylece Cennet Dünya'ya inmiş olacaktır.

Bu fikir Kutsal Kitap'ın temelindeki bir öğretiye bağlıdır: Ölümünden diriliş ilkesi.

İsa Mesih'in ölümünden fiziksel olarak dirilmesi kurtuluşun köşe taşıdır – hem insanlık hem de dünya için. Mesih'in ölümünden dirilişi ve onun manası – tamamen yenilenmiş bir Dünya'da yaşayan tamamen yenilenmiş olan insanlar – olmadan Hristiyanlık diye bir şey olmazdı.¹⁴

Ölümünden dirilişin fiziksel olması insanın özneliliğine bağlıdır: İnsan hem ruh hem de beden olarak yaratılmıştır. Eğer bunlar birbirinden ayrılırsa, insan doğal olmayan bir duruma düşer. Bundan dolayı insanın ruhunun yeniden bedeni ile birleşmesi şarttır.¹⁵ Tanrı bizim yeni Dünya'da yaşamak üzere dirilmemizi istiyor. Biz de bundan dolayı bunu çok istiyoruz. Yaratıldığımız şekilde yaşayabilmeyi istemek üzere bizi tasarlayan O'dur!

Alcorn bundan dolayı devamlılık fikrini vurguluyor: Diriliş sonsuzluktaki yaşamımızın bu hayattaki yaşamımızın devamı olmasını garanti eder.

Yeni Dünya hâlâ Dünya olacak ama değişmiş bir Dünya olacak. Dönüştürülmüş ve ölümünden diriltilmiş olacak ama hâlâ Dünya olup Dünya olarak tanınacaktır. Tıpkı kurtuluş aracılığıyla yeniden doğan insanların eski kişiliklerinin devamlılığının olması gibi, yeni dünya eski dünyanın devamlılığını taşıyarak yeniden doğacaktır (Matta 19:28).¹⁶

Bundan dolayı Yeni Dünya'yı hevesle bekleyebiliriz. Doğadaki inanılmaz güzellikleri görünce, bu güzellikleri geleceğin bir tadı olarak kabul edebiliriz. Yakın dostlar veya aile mensupları ile geçirdiğimiz en tatlı muhabbetleri sonsuzluktaki ilişkilerimizin bir ön izlemesi olduğunu anlayabiliriz. Bu dünyada, "bu haksızlıktır" dediğimiz anda, haksızlığın olmadığı yeni bir düzeni beklediğimizi hatırlamalıyız.

"Tanrı'nın kurtuluş tasarısının hedefi, fiziksel bedenin dirilişi ve kurtardığı insanların yüceltilmiş bedenlerinde sonsuzlarca yaşayıp Tanrı'ya hizmet edebilmesidir."

Diriliş bedenimiz maddi ve fiziki olmasaydı, şeytan büyük bir zafer kazanmış olurdu. Çünkü Tanrı o zaman fiziksel bedenler ile yarattığı insanları, (melekler gibi) fiziksel bedenleri olmayan varlıklara dönüştürmek zorunda olurdu. Böylece madde özünde kötü olup tamamen yok edilmesi gerekir gibi görülürdü. Bir açıdan Grek felsefecilerin haklı oldukları kanıtlanırdı. Ama madde kötü değildir. Tanrı'nın iyi yaratılışının bir parçasıdır. Bundan dolayı Tanrı'nın kurtuluş planının hedefi, fiziksel bedenin dirilişi ve kurtardığı insanların yüceltilmiş bedenlerinde sonsuzlarca yaşayıp Tanrı'ya hizmet edebilmesidir. Evren mahvolmayacak, yenilenecektir ve Tanrı zaferi kazanacaktır.¹⁷

Tanrı ile İlişkimiz

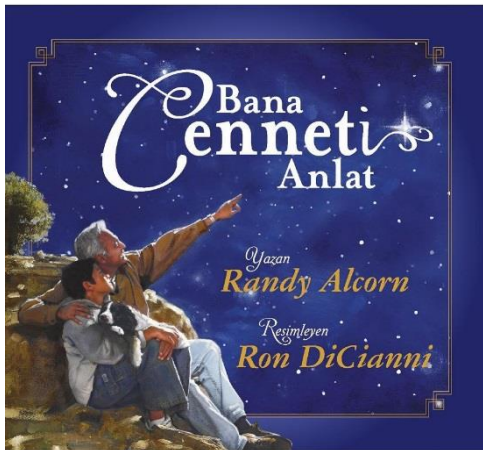
Sonsuzluktaki en önemli nokta Tanrı ile ilişkimiz olacaktır. Alcorn bu önemli konuya kitabında bu noktada yer ayırmasının nedeni, önce fiziksel varlığımız ve Yeni Dünya hakkındaki fikirlerimizin değişmesi gerekliliğidir. Eğer bu prensipleri anlarsak, Tanrı ile ilişkimiz daha iyi yerine oturur. Sonsuzlukta Tanrı'ya ibadet etmenin haftanın yedi günün yirmi dört saati boyunca sıkıcı bir ayine katılmak olmadığını anlarız. Oradaki yaşantımızda Tanrı ile ilişkimiz bir nevi buradaki ilişkimize benzeyecektir. İbadet ayinleri olacak. Ama bunların yanında Tanrı'nın bize verdiği dünyadan zevk almak, çalışmak, muhabbet etmek ve benzer faaliyetler olacak. Bu fikri vurgulamak için Alcorn şöyle yazar:

*Bu kitabın bazı yerlerinde yeni evrendeki diriliş hayatında deneyimlenecek değişik sevinçlerden bahsettiğimi okuyan bazı okurlar şöyle düşünebilir: **Ama gözlerimiz hediye üzerinde değil de verenin üzerinde olmamalı mı? Cennet yerine Tanrı'ya odaklanmamalı mıyız?** Bu yaklaşım ruhani görünse de, aslında Tanrı ile deneyimlerimizi hatalı bir biçimde hayattan, ilişkilerden ve dünyadan koparır – ki Tanrı bunların hepsini lütfü dolu bir şekilde bize verir. Bu bakış açısı maddi dünyayı ve insanları Tanrı'nın rakipleri olarak görür. Aslında onlar bize Tanrı'nın sevgisini ve kişiliğini açıklayan araçlardır. Bu bakış açısı şunu anlayamaz: Tanrı tüm sevincin asıl kaynağı olduğundan dolayı, tüm ikincil sevinçler aslında O'ndan gelir. Dünya'daki ikincil sevinçlere sarılmak onların kaynağı olan Tanrı'yı sevmek **olabilir** – ki Cennet'te böyle bir tutum **her zaman Tanrı'yı sevmek anlamına gelecektir.**¹⁸*

Tanrı'nın yarattığı iyi şeylerden zevk aldığımızda, Tanrı da bizim zevkimizden zevk alır ve böylece O'na tapınmış oluruz. Bu hem burada hem de orada gerçek olacaktır.

Yeni Dünya Üzerine Spekülasyon

Tanrıbilimsel temelleri attıktan sonra, Alcorn kendisine sunulan bazı soruları cevaplamaya çalışır. Onun kanılarına göre, Tanrı bize hayal gücü vermiştir. Bundan dolayı Tanrı'nın Yeni Dünya'sını hayal etmek aslında iyi bir şeydir. Kutsal Kitap'ın gerçekleri üzerinde durarak hayal gücünü devreye geçirir ve zor sorulara cevap verir. Bunların bazıları kolayca cevaplanır ve bazıları o kadar kolayca açıklanamaz. Tabii ki burada bazı spekülasyon sonuçlarına varır ve bunları Kutsal Kitap'ın gerçeklerine denk tutmamalıyız. Ancak bunlar bizi de düşündürür. Cevapladığı bazı sorular şunlardır: Dirilmiş dünya nasıl olacak? Yeni Yeruşalim nedir, nasıl olacak? Mekân ve zaman olacak mı? Yeni Dünya'da Güneş, Ay, Deniz ve hava durumu olacak mı? Oradaki yaşantımız nasıl olacak? Bedenlerimiz nasıl olacak? Yiyip içecek miyiz? Günlük hayatımız nasıl olacak? İlişkilerimiz nasıl görünecek? Sivil toplum nasıl olacak? Hayvanlar olacak mı? Sanat, eğlence ve spor olacak mı? İlk yaşamımızda kaçırdığımız imkânları veya yaşayamadığımız hayalleri yaşayabilecek miyiz? Cennette teknoloji olacak mı?

Kitabın büyük bir bölümü bunlarla ilgili olsa da, bunları kısa bir makalede özetlemek mümkün değildir. Ancak burada Alcorn'un çocuklar için hazırladığı ve Türkçeye çevrilmiş olan *Bana Cennet'i Anlat* (Ankara: Kucak Yayıncılık, 2013) kitabını okumanızı önereceğim.¹⁹ Bu soruların bazıları öykü halinde açıklanıyor ve hem yetişkinler hem de çocuklar için çok iyi bir kaynak.

Cennetin Işığında Yaşayalım

Tabii ki böylece önemli bir konunun sonunda bu gerçek hayatımızı nasıl etkilemeli sorusunu sormalıyız. Alcorn buna iki uzun bölüm ayırsa da, biz burada birkaç kısa sonuca bakalım.

1. İlk olarak, düşüncelerimizi gerçeklere odaklamalıyız. Cennet'i – yani yeni yeryüzünü ve gökyüzünü – düşünmeliyiz. Hayal gücünüzü kullanın. Örneğin, Cennet'e gidince evcil bir kaplanımın olmasını isterim. Martin Luther'in yazdığı sözleri Işıl Aksünger'in sesinden Kral Davut'un bestelediği makamı Johann Sebastian Bach piyanoda, Phil Keaggy gitarda eşliğiyle Rabbimiz'in yüceliği için söyleyip çaldığını hayal ediyorum. Büyük vaiz İoannes Khrystostomos'un Tanrımız'ın yüceliğini altın dili ile övdüğünü dinleyeceğimi düşünüyorum. Rabbim'in yüceliğini anlatmak için yazacağım kitapları hayal ediyorum. Siz de hayal edin. Gerçekten iyi bir şey varsa, o şey mutlaka yeni gök ve yeni yeryüzünde olacak. Doğada güzel bir yere gittiğinizde, bu yerin yeni yeryüzünün bir anlık görüntüsü olduğunu hatırlayın. Her gün Cennet'i düşünmeye karar verin. Bunu Rab ile geçirdiğiniz vakitte veya akşam yatınca yapın. Bundan doğan umut günlük zorlukların üstesinden gelmenize yardımcı olacak.
2. İnsanlar veya olaylar bizi hayal kırıklığına uğrattığında, bu Dünya'nın geçici olduğunu hatırlamalıyız. Kalıcı olan Dünya'yı arzu etmeliyiz. Kalıcı bir Dünya'mızın olduğunu hatırlarsak, bu dünyadaki sorunlara olan memnuniyetsizliğimizi üzerimizden atabiliriz. Burada kalmayacağız. Mükemmel bir dünyaya erişeceğiz.
3. Bizi bekleyen sonsuz mutluluğu göz önünde bulundurursak, o zaman "geçici, hafif sıkıntılarımız" (2Ko. 4:17) tanımını doğru bakış açısıyla değerlendirebilir ve onların üstesinden gelebiliriz.
4. Son olarak, Cennet'in güzelliklerini gerçekten düşünürsek, diğer insanların da bunları tatmasını isteriz. Müjde'yi başkalarına anlatmak için bir itici güç haline gelir. En iyi dostlarımın yanımda olmasını isterim! Ailemin yanımda olmasını isterim! Çünkü sonsuzluk harika olacak.

Sonnolar

¹ Randy Alcorn, *Heaven*, Kindle Edition (Carol Stream, Illinois: Tyndale Publishers Inc., 2004), Kindle Konumları 467-477.

² A.g.e., Kindle Konumları 491-492.

³ A.g.e., Kindle Konumları 496-499, 509-510. Vurgu Alcorn'a aittir.

⁴ İngilizce: *Christoplatonism*. Türkçede ayrıca Hristiyan Platonizm veya Hristiyan Platonculuk terimleri kullanılabilir.

⁵ A.g.e., Kindle Konumları 8673-8674. Alcorn şuradan alıntı almaktadır: Luciano Floridi and Gian Paolo Terravecchia, eds., *The Free On-line Dictionary of Philosophy* (FOLDOP), version 2.4, SWIF, <http://www.swif.uniba.it/lei/foldop>.

⁶ Alcorn, Kindle Konumları 8682-8683.

⁷ A.g.e., Kindle Konumları 1015-1018. Vurgu Alcorn'a aittir.

⁸ A.g.e., Kindle Konumları 1224-1227.

⁹ A.g.e., Kindle Konumları 1640-1642. Alcorn şu yapıttan alıntı yapmıştır: Douglas Connelly, *The Promise of Heaven: Discovering our Eternal Home* (Downers Grove, Illinois: InterVarsity 2000), s. 200, 201.

¹⁰ Alcorn, Kindle Konumları 1642-1643.

¹¹ A.g.e., Kindle Konumları 1650-1651.

¹² A.g.e., Kindle Konumları 1671-1674. Vurgu Alcorn'a aittir.

¹³ A.g.e., Kindle Konumları 1783-1784.

¹⁴ A.g.e., Kindle Konumları 2216-2217.

¹⁵ Bu hem kurtulmuş olan hem de kurtulmuş olmayan insanlar için doğrudur. Sonsuzlarca Tanrı'dan uzak olacak insanların da ölümsüz bedenleri vardır. Ancak bu bedenler sonsuzlarca ölmektedir. Tanrı'dan, rahatlardan, ilişkilerden yoksun olarak, bencil, bireysel bir varlık içinde yaşayacaklar. Vahiy'de bu ıstırap "ateş gölü" tanımlaması kullanılarak açıklanır (Va. 20:14).

¹⁶ A.g.e., Kindle Konumları 2291-2293.

¹⁷ A.g.e., Kindle Konumları 8789-8794. Alcorn şu yapıttan alıntı yapmıştır: Anthony A. Hoekema, *The Bible and the Future* (Grand Rapids, Michigan: Eerdmans, 1979), s. 249.

¹⁸ A.g.e., Kindle Konumları 3364-3370. Vurgu Alcorn'a aittir.

¹⁹ *Bana Cennet'i Anlat* kitabını Kucak Yayıncılık'tan temin edebilirsiniz. Daha bilgi edinmek için < http://www.kucakyayincilik.com/catalog/product_info.php?products_id=60&osCsid=c4fdb479510b4b567ba74332808b926 > adresini ziyaret edebilirsiniz. (20 Eylül 2013 tarihinde erişilmiştir).